

Vergide Gündem

Tax Agenda

Haziran / June 2013

Taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnasının şartları

Can Sözer

Mevduat faizi tevkifat oranlarında yapılan değişiklikler

Merih Tümkaya

English translation

Dünyadan vergi haberleri

Burcu Coşgun

Sirküler indeks

Vergi takvimi

Pratik bilgiler

Practical information

Taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnasının şartları

Giriş

Gayrimenkul ve inşaat sektörlerinde son dönemde yaşanan hızlı gelişmelere ve artan işlem hacimlerine paralel olarak; esas faaliyet konusu taşınmaz ticareti olmayan kurumlar vergisi mükelleflerinin de, esas faaliyet konularını gerçekleştirebilmek veya yatırım amaçlı olarak sıklıkla taşınmaz alım satımı gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Taşınmaz piyasasındaki işlem hacminin ciddi boyutlara ulaştığı son dönemlerde; kurumlar vergisi mükellefleri tarafından yapılan taşınmaz satışlarının 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinde düzenlenen istisna hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi ve özellikle istisna uygulanırken, istisnanın öngörülmesindeki amaca uygun hareket edilip edilmediği önem arz etmektedir.

Maliye İdaresi tarafından son dönemde özelge bazında ortaya konulan görüşler dikkate alındığında; taşınmaz satış kazancı istisnasının uygulanmasında; "istisnanın öngörülüş amacına aykırı durum ve işlemlerin" kapsamının oldukça geniş bir çerçevede mütalaa edildiği ve zaman zaman söz konusu istisnanın uygulanmasını oldukça güç hatta imkansız hale getirecek yaklaşımların gündeme geldiği görülmektedir.

II. Taşınmaz satış kazancı istisnasına ilişkin düzenlemeler

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesi uyarınca; kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazlar ve iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların % 75'lik kısmı kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Söz konusu istisnaya ilişkin şartlar madde metninde açık bir biçimde yer almıştır. Buna göre, kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışında aşağıdaki şartlara uyulması halinde; elde edilen kazancın % 75'lik kısmının kurumlar vergisinden istisna tutulması mümkün olabilecektir.

- ▶ İstisnanın satışın yapıldığı dönemde uygulanması,
- ▶ Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulması,
- ▶ Satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi,
- ▶ Taşınmaz ticareti ve kiralınmasıyla uğraşılmaması.

Öte yandan, Kanun maddesinin gerekçesinde ifade edildiği üzere; taşınmaz ve iştirak hisseleri satışında öngörülen kurumlar vergisi istisnasının amacı, kurumların bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerde daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması ve kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesidir. Bu yönden bakıldığında, kurumların mali yapılarının güçlendirilmesine katkı sağlamayan nitelikteki taşınmaz satışlarından doğan kazançlara istisna uygulanması, istisna hükmünün konuluşundaki maksada uygun olmayacaktır.

Bu yazımızda, uygulamaya yönelik Maliye İdaresinin özelge bazındaki görüşlerinden hareketle; taşınmaz satışlarından sağlanan kazançlara istisna uygulamasına ne şekilde

yön verildiği ele alınarak değerlendirmelerde bulunulması hedeflenmektedir. İştirak hissesi satış kazançlarına uygulanan istisna ise yazımız kapsamında ele alınmamıştır. İzleyen bölümlerde taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnası uygulamasında tereddüt yaratan üç husus ele alınmaya çalışılacaktır.

III. Elden çıkarılan taşınmazdan sağlanan likiditenin fonksiyonel olarak benzer sabit kıymetlerin alımında kullanılması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda, istisna uygulamasından faydalanabilmesi için taşınmaz satışının kurumun mali yapısını güçlendirecek mahiyette bulunmasına gerektiği şeklinde bir belirleme bulunmamaktadır. Öte yandan Kanun'un 5/1-e maddesinin gerekçesinde yer alan açıklamalar, istisnanın kurumların mali yapılarının güçlendirilmesini amaçlayan satış işlemlerinin teşvik edilmesi amacı ile hükme bağlandığını belirtmektedir.¹

Bu noktada, maddenin lafzında yer almayan bir şartın ilgili maddenin gerekçesi ile öngörülmesinin mümkün olup olmayacağı yönünde bir tartışmaya girilmeyecektir. Ancak şu hususun belirtilmesinde fayda vardır ki, Maliye İdaresinin istisnanın uygulanmasına yönelik Tebliğ ve özelge bazındaki görüşünün "mali yapının güçlendirilmesi amacına hizmet etmeyen" taşınmaz satışlarında elde edilen kazançlara kurumlar vergisi istisnası uygulanamayacağı şeklindedir.

Bir ihtilaf neticesinde davaya bakan Yargı makamının da mali yapının güçlendirilmesi amacının varlığını, istisna uygulaması yönünden bir şart olarak değerlendirdiği görülmektedir. Danıştay 3. Dairesinin 28.09.2010 tarih ve E.2008/3855, K.2010/2827 sayılı kararında; şirket aktifine kayıtlı servet unsurunun biçim değiştirmesi şeklinde gerçekleşen trampa niteliğindeki işlemin, Yasa'da öngörülen kurumun mali yapısını iyileştirme amacına yönelik doğrudan bir satış olarak kabul edilemeyeceğine hükmedilmiştir.

Satılan bir taşınmazın yerine aynı mahiyette iktisadi kıymet veya kıymetler alınması durumunda; daha önceki satış işlemlerinin istisnaya konu edilemeyeceği şeklinde bir görüş Maliye İdaresince esas alınabilmektedir. Konuya ilişkin, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 19.03.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 5-1056 sayılı özelgesinde; taşınmazın elden çıkarılmasından sağlanan satış kazancının, ihtiyaç duyulan işletme sermayesi ve diğer ihtiyaçlar karşılandıktan sonra, bir kısmının iştirak hissesi alımında kullanılması halinde istisnanın uygulanamayacağı belirtilmiştir. İlgili özelgede; söz konusu satıştan elde edilen hasılatın kısmen dahi olsa iştirak hissesi alımında kullanılması halinde, Kanun koyucunun öngördüğü amaç gerçekleşmemiş olacağı görüşü ortaya konulmuştur.²

Netice itibarıyla; elden çıkarılan taşınmazdan sağlanan likiditenin bir kısmının dahi fonksiyonel olarak benzer sabit kıymetlerin alımında kullanılması durumunun, istisna uygulaması ile sağlanması öngörülen amaca uygun düşmeyeceği Maliye İdaresince ortaya konulabilmektedir. Maliye İdaresinin iştirak hissesi alımını taşınmaz benzeri fonksiyon taşıyan bir sabit kıymet olarak mütalaa etmesi, fonksiyonel bakımdan benzerlik taşıyan kıymetlerin tanımlanması açısından dikkat edilmesi gereken bir yorumdur.

Bize göre, taşınmaz satış kazancı istisnasının öngörülüş amacı; sadece ilk aşamada elde edilen finansman katkısı ve bu finansmanın kısmen veya tamamen benzer sabit kıymetlerin alımında kullanılıp kullanılmadığı ile sınırlı tek bir şarta bağlı düşünülmemelidir. Nitekim Kanun metninde; "kazancı elden edilen finansmanın ne şekilde kullanılması gerektiği veya kullanılıp kullanılmayacağı" hususuna yönelik bir şart bulunmamaktadır. Aksi yöndeki yaklaşımın istisna uygulamasını güç hatta imkansız hale getirebileceği şu şekilde bir örnekle açıklanabilir: Mali açıdan zor durumda bulunan bir kurum; irtibat bürosu olarak kullandığı aktifinde yer alan binayı satabilecek ve sağlanan satış kazancının, ihtiyaç duyulan işletme sermayesi ve diğer ihtiyaçlar karşılandıktan sonra, bir kısmını yine ilgili bölgede faaliyete devam edebilmek adına maliyeti daha düşük bir binanın yeniden alınmasında kullanılabilecektir. İlgili mükellefin taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanmasına; her ne kadar mali yapısında bir güçlenme gerçekleşmiş olsa da, taşınmaz satışından elde edilen likiditenin fonksiyonel olarak benzer bir sabit kıymet alımında kullanıldığından hareketle istisna uygulaması eleştiri konusu olabilecektir.

Sonuç olarak; "kazancın kısmen veya tamamen benzer sabit kıymet alımlarında sarf edildiği durumlarda da", mali yapının güçlendirilebileceği düşüncesindeyiz. Her şeyden önce mali bünyenin güçlendirilmesi durumu kategorik olarak değerlendirilmemeli ve her olaya münhasır bir yaklaşım geliştirilmelidir. Bu yönden bakıldığında; taşınmaz satışından elde edilen kazanç ile satın alınan yeni bir iktisadi kıymet, kurumun gelecek nakit akımlarına ve dolayısıyla ekonomik ve mali bünyesine pekala katkıda bulunabilir. Nitekim Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinin gerekçesinde belirtilen ikinci örnek durumdan; elde edilen satış kazancının fonksiyonel olarak benzer sabit kıymetlerin alımında kullanılması durumunda da, istisna uygulamasının mümkün olabileceği sonucuna ulaşılabilecektir. Söz konusu örnek şu şekildedir: "... şehrin kenar mahallesinde bulunan bir binanın satılarak, şehir merkezinde faaliyet göstermek amacıyla merkezde bir bina alınması durumunda ise firma faaliyetleri açısından açık bir ekonomik katkı söz konusu olduğundan istisna uygulamasının amacına uygun bulunmaktadır."

1 İlgili açıklamalar şu şekildedir:

"İstisnanın amacı, kurumların bağlı değerlerinin ekonomik faaliyetlerde daha etkin bir şekilde kullanılmasına olanak sağlanması ve kurumların mali bünyelerinin güçlendirilmesidir. ... Söz konusu aktif kalemlerin para karşılığı olmaksızın devir ve temlik, takası gibi işlemler istisna kapsamına girmemektedir. Ancak, bu tür kıymetlerin mevcut borçlar karşılığında rızaen veya icra yoluyla devredilmesi işlemleri ile kamulaştırma işlemleri, kurumların finansman olanaklarını artıracığından istisna uygulaması kapsamında bulunmaktadır. ... İstisnanın temel amacı kurumların mali yapılarının güçlendirilmesinin teşviki olduğundan, ekonomik açıdan firmalara ilave imkan sağlamayan işlemler istisna kapsamı dışında kalacaktır. ... Aynı şekilde, elden çıkarılan taşınmaz veya iştirak hissesinden sağlanan likiditenin yine atıl hale dönüşmesine neden olacak şekilde fonksiyonel olarak benzer sabit kıymetlere kanalize edilmesi durumu, istisna uygulaması ile sağlanması öngörülen amaca uygun düşmeyecektir."

2 Bu görüşün aksi yönünde yaklaşıma da zaman zaman rastlanılabilmektedir. Örneğin, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 09.12.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.35.16.01-176300-716 sayılı özelgesinde; şirkete ait fabrika binasının satışından elde edilecek kazanç ile yeni bir fabrika binasının iktisap edilmesi durumunda; satış kazancının, % 75'lik kısmının kurumlar vergisi istisnasına konu edilebileceği ve kalan % 25'lik kısmın amacıyla yenileme fonuna aktarılabileceği belirtilmiştir.

IV. Taşınmaz satış işleminden itibaren beş yıl içinde tasfiyeye girilmesi durumu

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinde; kurumlar vergisi istisnasından yararlanan kazanç kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulacağı hüküm altına alınmıştır. İlgili maddede ayrıca, "İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Aynı süre içinde **işletmenin tasfiyesi** (bu Kanun'a göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır." ifadeleri yer almaktadır.

Bu kapsamda taşınmaz satışı istisnasına konu olan ve dolayısıyla fon hesabında tutulan kazancın; işletmenin tasfiyesi edilmesi halinde, vergiye tabi tutulması gerekecektir. Buna karşılık; Maliye İdaresinin 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği ile kazancın bünyede korunması şartının, tasfiyeye girilmesi halinde ihlal edileceği belirtilmektedir.³

Konuya ilişkin, Afyonkarahisar Valiliği Defterdarlık Genel Müdürlüğü'nün 30.11.2012 tarih ve 63611781-KVK. MUK.205-37 sayılı özelgesinde de; tasfiyeye girilmesi halinde, fon hesabında tutulması gereken kazancın işletmeden çekildiğinin kabul edileceği ve istisnaya tabi tutulan kazanç dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere Maliye İdaresince işletmenin tasfiyeye girmesi halinde, fon hesabının işletmeden çekildiği kabul edilerek istisnanın uygulanamayacağı yönünde görüşler verilmektedir. Diğer bir ifadeyle, istisnanın hüküm altına alındığı Kanun metninde işletmenin tasfiyesi denilmesi rağmen; konuya ilişkin Maliye Bakanlığınca yayımlanan Tebliğ'de "tasfiyeye girilme" eylemi "tasfiye edilme" ile aynı kapsamda değerlendirilmiştir. Maliye İdaresince Tebliğ ve özelge bazında ortaya konulan bu görüş, istisna uygulamasını zedeleyen bir yaklaşımdır.

Görüşümüze göre, işletmenin tasfiyeye girmiş olması; Kurumlar Vergisi Kanunu'nda belirtilen fon hesabında tutulan kazancın çekilmemesi şartını ihlal etmeyecektir.⁴ Bu kapsamda, tasfiyeye girilmesi halinde beş yıl içinde fondan çekilme durumu ancak tasfiyenin neticelenmesi ile söz konusu olabilecektir. Ayrıca tasfiyeye giren kurumlarda tasfiye sürecinin mutlak anlamda sona ermeye götürmediği ve pay sahipleri isterse tasfiyeden dönülmesinin mümkün olduğu⁵ da unutulmamalıdır.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, işletmenin tasfiyeye girmiş olmasının tek başına fon hesabında tutulan kazancın çekilmesine yol açmasının mümkün olmayacağı düşüncesindeyiz. Bu yönde bir fon hesabında çekiş ancak, söz konusu tasfiye işleminin neticelendirilmesi ile mümkün olabilmektedir. Ancak Maliye İdaresinin gerek 1 seri numaralı

Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'ndeki açıklamaları gerek özelge bazında verdiği görüşlerinde, beş yıl içinde tasfiyeye girilmesinin istisna uygulamasında öngörülen şartlara aykırılık teşkil edeceğini belirttiği unutulmamalıdır.

V. Taşınmaz ticareti veya kiralaması faaliyetleri ile işgal etmeyen kurumların gerçekleştirdikleri taşınmaz satışlarının durumu

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinde yer alan istisnadan, dar mükellef kurumlar da dahil olmak üzere tüm kurumlar vergisi mükellefleri faydalanabilmektedir. İstisna uygulaması esas itibarıyla bütün kurumlar açısından geçerli olmakla birlikte; taşınmaz ticareti ve kiralamasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinin gerekçesinde "İstisna uygulaması esas itibarıyla bütün kurumlar açısından geçerlidir. Ancak, esas faaliyeti menkul kıymet veya taşınmaz ticareti olan kurumların bu amaçla, diğer bir ifadeyle ticari faaliyet çerçevesinde iktisap ettikleri ve ellerinde tuttukları kıymetlerin satışından elde ettikleri kazançlar için istisnadan yararlanmaları mümkün değildir." ifadelerine yer verilmiştir.

Benzer olarak 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3. İstisna uygulamasına ilişkin şartlar" başlığı altındaki "5.6.2.3.4. Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ile uğraşılmaması" bölümünde "İstisna uygulaması esas itibarıyla bütün kurumlar için geçerlidir. Ancak faaliyet konusu menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralaması olan kurumların bu amaçla iktisap ettikleri ve ellerinde tuttukları kıymetlerin satışından elde ettikleri kazançlar için istisnadan yararlanmaları mümkün değildir." açıklamaları yer almaktadır.

Görüldüğü üzere, 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nde yer verilen açıklamalar Kurumlar Vergisi Kanunu'nun gerekçesindeki açıklamalarla örtüşmektedir. Ancak madde gerekçesinde "esas faaliyetin taşınmaz ticareti olmaması" şartı öngörülmüşken, 1 seri numaralı Tebliğ'de bu şart "faaliyet konusunun taşınmaz ticareti olmaması" şeklinde belirlenmiştir.

Konuya ilişkin, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 09.01.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-80 sayılı özelgesinde, "Bu hüküm ve açıklamalara göre, faaliyet konularınız arasında her türlü taşınmaz alım satım, inşaa ve kiralama faaliyetleri olan firmanızın aktifinde kayıtlı bulunan ve faaliyetlerini yürütmek amacıyla kullanılan taşınmazı 29.01.2009 tarihinde boşaltıp 14.07.2009 tarihinde kiraya vererek kira geliri elde edilmesi ile gayrimenkul ticareti ile işgal edilmiş olacağından, 29.01.2009 tarihinden itibaren şirketiniz faaliyetlerinin yürütülmesine yönelik olarak kullanılmayan taşınmazın satışından doğan kazanç dolayısıyla Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi kapsamında

3 Tebliğin "5.6.2.3.3. Fon hesabında tutulan kazançların işletmeden çekilmemesi" bölümünde; pasifte özel bir fon hesabında tutulması gereken kazançların, beş yıl içinde fon hesabından başka bir hesaba (sermayeye ilave hariç) nakledilmesi, işletmeden çekilmesi, dar mükellef kurumlar tarafından yurt dışına transfer edilmesi veya bu süre içinde **işletmenin tasfiyeye girmesi halinde**; bu işlemlere tabi tutulan kazanç kısmı için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergilerin, Vergi Usul Kanunu uyarınca vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı belirtilmiştir.

4 Bu yöndeki yaklaşımlar için bk.

Yılmaz Özbalç: "Kurumlar Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları", Birinci Basım, Ankara, Oluş Yayincılık, 2007, s. 167.

Hızır Tarakçı: "Vergi ve Sermaye Piyasası Mevzuatı ile Türk Ticaret Kanunu Açıklarından Kurumlarda Sona Erme", Birinci Basım, İstanbul, Polaris Yayınları, 2003, s. 72

5 Bk. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tasfiyeden Dönülmesi" başlıklı 548'inci maddesi.

kurumlar vergisi istisnasından faydalanılması mümkün değildir." denilmiştir.

Benzer olarak, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 11.02.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.06.17.01-2010-14017-51-203 sayılı özelgesinde, 1995 yılında alınan işyerinin 2008 yılına kadar şirket merkezi olarak kullanıldığı, 2008 yılından itibaren ise kiraya verildiği belirlenmesi yapıldıktan sonra, söz konusu bürünün satılması durumunda kurumlar vergisi istisnasına yönelik şu açıklamalara yer verilmiştir: "... şirketiniz tarafından ... tarihinde Başkanlığımıza verilen dilekçede kat karşılığı inşaat işi yaptığınız belirtildiğinden, faaliyet konularınız arasında taşınmaz ticaretinin bulunduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla, taşınmaz ticareti ile uğraştığı anlaşılan şirketinizin büro olarak kullandığı taşınmazı 2008 yılından itibaren kiraya vermesi nedeniyle, kiralamaya konu edilen söz konusu taşınmazın satışından elde edilecek kazancın Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmamaktadır."⁶

Öte yandan, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 23.02.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 5-703 sayılı özelgesinde, ana faaliyet konuları arasında inşaat, taşınmaz alım satımı gibi taşınmaz ticareti yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunan veya fiilen taşınmaz ticareti faaliyetinde bulunan şirketlerin taşınmaz satış kazancı istisnasından faydalanmasının mümkün bulunmadığı belirtilmiştir.⁷

Son olarak, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 19.07.2011 tarih ve B.07.1.GİB.4.16.16.01-KV-10-37-142 sayılı özelgesinde "... şirketinizin ana sözleşmesinde ana faaliyet konuları arasında inşaat, taşınmaz alım satımı vb. taşınmaz ticareti yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunması veya fiilen taşınmaz ticaretinde bulunmanız durumunda anılan istisnadan faydalanmanız mümkün değildir. Öte yandan, ana sözleşmenizde belirtilen faaliyet konuları arasında taşınmaz ticareti yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunmaması ve taşınmaz ticareti yapılmaması halinde ise maddede belirtilen diğer şartlarla istisna hükmünden faydalanmanız mümkün bulunmaktadır." görüşüne yer verilmiştir:

Yukarıda yer verilen Maliye İdaresi özelgelerinden çıkarılan sonuçlar şu şekilde özetlenebilmektedir: Fiilen taşınmaz ticareti veya kiralaması yapan veya faaliyet konuları arasında bu faaliyetler bulunan kurumların; gerek taşınmaz ticareti ve kiralamasına konu ettikleri, gerek faaliyetlerinin yürütülmesine tahsis ettikleri taşınmazlara satış kazancı istisnasının uygulanması mümkün bulunmamaktadır. İstisnadan faydalanılabileceği sadece; kurumun ana sözleşmesinde belirtilen faaliyet konuları arasında taşınmaz ticareti veya kiralaması yapılacağına ilişkin bir hüküm bulunmaması ve taşınmaz ticareti veya kiralamasının fiilen yapılmaması halinde mümkün olabilecektir. Ayrıca faaliyet konuları arasında taşınmaz ticareti ve kiralaması bulunan kurumların öteden beri idare binası, şirket merkezi gibi kullandıkları binaları boşaltarak

çok kısa süreliğine kiraya vermesi halinde; belirtilen idare binası veya şirket merkezleri taşınmaz ticareti veya kiralaması amacıyla elde bulundurulmuş değerler olarak kabul edilecektir. Bu kapsamda, söz konusu değerlerin taşınmaz satış kazancı istisnasına konu edilmeleri mümkün olmayacaktır.

Yer verilen kapsamda, özetlerdeki görüşlerin 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.4. Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ile uğraşılması" bölümünde yer verilen "taşınmaz ticareti ile uğraşan mükelleflerin faaliyetlerinin yürütülmesine tahsis ettikleri taşınmazların satışından elde ettikleri kazançlara istisna uygulanabilecek" açıklaması ve devamındaki Örnek 1, Örnek 3 ve Örnek 4'teki durumlar ile çeliştiği düşüncesindeyiz. Bu yönden bakıldığında, Maliye İdaresinin özelge bazındaki görüşleri ile istisna uygulamasının kapsamını daralttığı açık bir şekilde görülmektedir.

Ayrıca belirtilen özelgelerden; faaliyet konuları arasında taşınmaz ticareti veya kiralaması bulunan kurumların; fiilen bu faaliyetleri gerçekleştirip gerçekleştirmediklerine bakılmaksızın taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnasından faydalanamayacağı görüşü ortaya çıkmaktadır. Bu yöndeki anlayış, fiilen herhangi bir taşınmaz ticareti veya kiralaması faaliyetinde bulunmayan kurumlarda, sadece ana sözleşmelerinde bu yönde bir hüküm bulunmasından hareketle istisna uygulanmasının imkansız hale gelmesine yol açabilecektir. Ayrıca yer verilen özelgelerde; taşınmaz ticareti ve kiralamasının yalnızca ana faaliyet konuları arasında değil, kurumca gerçekleştirilebilecek işlemler arasında bulunması dahi istisna uygulamasına aykırılık olarak görülmüştür.

Bir mükellefin fiilen taşınmaz ticareti veya kiralaması faaliyetleri ile iştiğal edip etmediği tespit edilmeden; sadece ana sözleşmesinde yer alan "faaliyet konusu" veya "kurumca gerçekleştirilebilecek işlemler" in incelenmesi suretiyle; istisnadan faydalanamayacağı kanaatine varılmasını doğru bulmuyoruz. Bu yöndeki yaklaşım; her şeyden önce Vergi Usul Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (B) bendindeki "Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır." hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. Bu kapsamda, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesi ve maddenin gerekçesinde belirtildiği üzere taşınmaz satışı yapan kurumların "esas faaliyet konusu" nun; ve aynı zamanda fiilen taşınmaz ticareti veya kiralaması ile iştiğal edip etmediklerinin ele alınarak söz konusu istisna karşısındaki durumlarının ortaya konulmasının yerinde olacağı düşüncesindeyiz. Aksi halde; esas sözleşmesinde kurumca gerçekleştirilebilecek işlemler arasında taşınmaz alım satımı ve kiralaması bulunan kurumların, fiilen taşınmaz ticareti veya kiralaması faaliyeti bulunmasa da taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnasından faydalanması mümkün olmayabilecektir.

Nitekim; Danıştay 4. Dairesinin 08.06.2004 tarih ve E. 2004/319, K. 2004/1411 sayılı kararında⁸; ana

⁶ Bu noktada, yukarıdaki özelgelere esas alınan görüşün 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin "5.6.2.3.4." bölümünde dördüncü örnek olarak yer alan "Esas faaliyeti taşınmaz ticareti ve kiralaması olmayan bir şirketin, atıl olarak durmakta olan bir taşınmazı kiraya verdikten iki tam yıl sonra söz konusu taşınmazı satması halinde taşınmazın elden çıkarılmasından doğan kazancın istisnadan yararlanması mümkün bulunmaktadır." açıklamaları ile çelişki içinde olduğu düşünülebilir.

⁷ İlgili özelgede; "Bu hüküm ve açıklamalar göre, arsaların satışının yapıldığı tarihte şirketinizin ana sözleşmesinde yer alan faaliyet konuları arasında taşınmaz ticareti bulunduğundan, bilançoda duran varlıklar arasında kayıtlı olan ve 1994-2003 yılları arasında tescil edilen taşınmazların satışından elde edilen kazancın, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e maddesinde yer alan istisnadan faydalanması mümkün bulunmamaktadır." açıklamaları yer almaktadır. Buradaki kısıtlayıcı yöndeki görüşün; Aynı Başkanlık tarafından verilen 31.01.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17.4-390 sayılı özelge'deki şu görüş ile çelişki içinde olduğu düşünülebilir: "Gayrimenkul ticareti ile uğraşan şirketinizin özelge talep formuna konu ettiği gayrimenkulün şirket faaliyetinin yürütülmesine tahsis edilmiş bir taşınmaz olması halinde bu gayrimenkulün satışından elde edilen kazancın %75 ilik kısmının Kurumlar Vergisi Kanununun 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında kurumlar vergisinden istisna edilmesi mümkündür"

⁸ 5422 Sayılı Mülga Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 28'inci maddesinde hükümlenen taşınmaz satış kazancı istisnasına yönelik bir karardır.

sözleşmesinde gayrimenkul alıp satacağına dair hükümler bulunduğu halde, kurulduğu tarihten itibaren böyle bir faaliyette bulunmayan ve aynı zamanda gayrimenkul ticareti ile uğraştığına dair Maliye İdaresinin de hakkında herhangi bir tespitinin olmadığı kurumun, taşınmaz satışında kurumlar vergisi istisnasından faydalanabileceğine hükmedilmiştir.

VI. Sonuç

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinde, taşınmaz satışlarında elde edilen kazançların % 75'inin kurumlar vergisinden istisna edilebilmesine ilişkin nesnel şartlar ortaya konulmuş; Kanun gerekçesinde de istisnanın öngörülüş amacına yönelik ifadelerle kanun hükümleri açıklanmıştır.

Öte yandan, söz konusu taşınmaz satış kazancı istisnasının uygulanmasında; Maliye İdaresinin son dönemdeki özelgelerinde esas aldığı görüşler çerçevesinde duraksamalar ortaya çıkmaktadır. Başta gayrimenkul ticareti ve kiralaması faaliyeti ile uğraşılması şartı olmak üzere, Maliye İdaresi'nin istisna uygulamasını oldukça kısıtlayıcı yönde ve bazen birbirleriyle çelişen değerlendirmeler yaptığı görülmektedir.

Bu yazıda, taşınmaz satışlarında kurumlar vergisi istisnası uygulamasında tereddüt yaratan üç husus ele alınmaya çalışılmıştır.

Öncelikle Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yer alan istisna hükümlerinde, taşınmaz satışından elde edilen finansmanın kullanım sınırına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. Yer verilen çerçevede, taşınmaz satışından elde edilen finansmanın, kısmen veya tamamen kullanılarak benzer sabit kıymet alımlarında sarf edildiği durumlarda, alınan iktisadi kıymetlerin kurumun ekonomik faaliyetlerine ve mali bünyesine katkıları bulunuyor ise istisnanın uygulanabileceği düşüncesindeyiz. Bu kapsamda, "satıştan elde edilen finansmanın kısmen veya tamamen benzer sabit kıymet alımlarında kullanıldığı" her durumda istisna uygulamasına aykırı hareket edildiği şeklinde bir kanaate ulaşılmasını doğru bulmuyoruz.

İkinci olarak, taşınmaz satış kazancında kurumlar vergisi istisnasından yararlanan mükelleflerin, beş yıl içinde tasfiyeye girmiş olmasının tek başına fon hesabında tutulan kazancın çekilmesine yol açmasının mümkün olmayacağı düşüncesindeyiz. Bu yönde bir fon hesabında çekiş ancak, söz konusu tasfiye işleminin neticelendirilmesi ile mümkün olabilmektedir. Diğer yandan, Maliye İdaresinin gerek 1 seri numaralı Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'ndeki açıklamalarında gerek özelge bazında verdiği görüşlerinde, beş yıl içinde tasfiyeye girilmesinin istisna uygulamasında öngörülen şartlara aykırılık teşkil edeceğini belirttiği unutulmamalıdır.

Son olarak, istisna uygulamasında "gayrimenkul ticareti ve kiralaması ile uğraşılması şartı"nın, esas faaliyet konusu gayrimenkul ticareti ve kiralaması olan ve fiilen bu faaliyet konusu ile iştigal eden kurumların bu faaliyetleri için ellerinde bulundukları taşınmazlarda istisna uygulanmasını engellemek amacıyla öngörüldüğü düşüncesindeyiz. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesi ve maddenin gerekçesinde belirtildiği üzere taşınmaz satışı yapan kurumların "esas faaliyet konusu"nun; ve aynı zamanda fiilen taşınmaz ticareti veya kiralaması ile iştigal edip etmediklerinin ele alınarak söz konusu istisna karşısındaki durumlarının ortaya konulmasının yerinde olacağı kanaatindeyiz. Bu gereklilik, Vergi Usul Kanunu'nun 3/B maddesinde hüküm altına alınan "Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır." hükmünün bir sonucudur.

Mevduat faizi tevkifat oranlarında yapılan değişiklikler

I. Giriş

Klasik bankacılıkta bankalar, çeşitli yollarla elde ettikleri mevduatlara dayalı olarak bazı kişi ve kuruluşlara kredi tahsis eden; sermaye, para ve kredi ile ilgili her türlü işlemi yapan mali araçlar olarak tanımlanabilmektedir.

Bu tanımdan da görülebileceği üzere esasen klasik bankacılıkta işleyiş mevduat üzerine kurulmuştur.

Bu çerçevede yazımızda mevduatların bankacılık sistemi içerisindeki önemi anlatılırken, 2013 yılının başında yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile getirilen vergisel düzenlemelerin ayrıntılarına ve bu düzenlemelerin bankacılık sistemine olan etkisine değinmeye çalışacağız.

Bankacılık Kanunu'nda yer alan tanımlamaya göre mevduat yazılı ya da sözlü olarak veya herhangi bir şekilde halka duyurulmak suretiyle ivazsız veya bir ivaz karşılığında, istendiğinde ya da belli bir vadede geri ödenmek üzere kabul edilen parayı ifade etmektedir.

Mevduatları çoğunlukla, bankaya yatırılmadan önce atıl halde bulunan değerler oluşturmaktadır. Atıl halde bulunan bu değerlerin bankaya yatırılmalarıyla, bu değerlerin bazı kişi ve kuruluşlara kredi olarak kullanılmasına ve bu değerlerin üretim alanına aktarılmasına imkân tanınmış olmaktadır. Böylelikle atıl halde bulunan değerlerden oluşan mevduatlar toplumun refahının yükselmesine, sınaî ve ticari gelişmesine büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle mevduatların bankacılıktaki ve dolayısıyla toplumun gelişimindeki önemi yadsınamaz.

Türk bankacılık sisteminde de mevduat hâlâ temel finansman kaynağı kalemi olma özelliğini korumaktadır.

Bu nedenle bankalarda bulunan mevduatlar ve bu mevduatların vadeleri sistemin işleyişi açısından önem arz etmektedir. Mevduatın yapısı bu derece önemli olduğundan, mevduatın yapısında meydana gelen değişiklikler sistemin işleyişini aksatmakta ve bankaları başka çözüm arayışlarına yöneltmektedir.

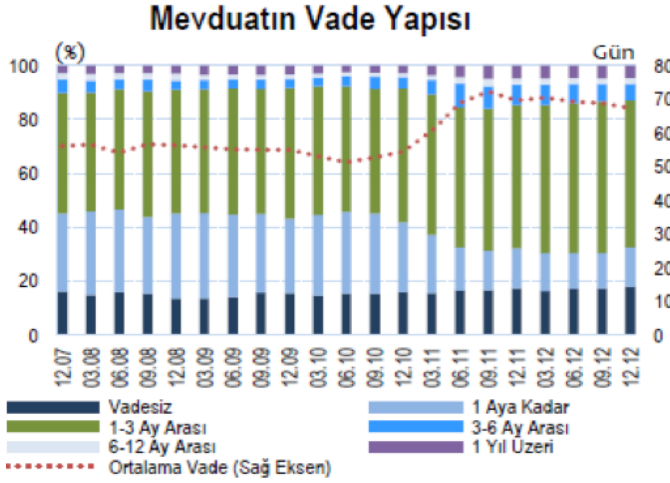
Zaten sektör uygulaması incelendiğinde de bankacılık alanındaki yapısal sorunlardan birinin mevduatı işaret ettiği görülebilmektedir.

II. Mevduat ve kredilerde vade uyumsuzluğu

Sektörde mevduatın ortalama vadesi iki ay civarındayken, kredilerin ortalama vadesi yaklaşık 20 aydır. Bu verilerden sektörün temel fon kaynağı olan mevduat ile temel plasman kalemi olan krediler arasındaki vade uyumsuzluğu görülebilmektedir. Bu durum bankaların uzun vadeli kredi kullandırma kapasitesini de önemli ölçüde sınırlandırmaktadır. Ortalama vadesi 2-3 ay olan mevduat, çok daha uzun vadeli aktif fonlarken zorlanabilmektedir.

Sektördeki mevduatların 2012 sonu itibarıyla vade dağılımını gösteren tabloya aşağıda yer verilmektedir:

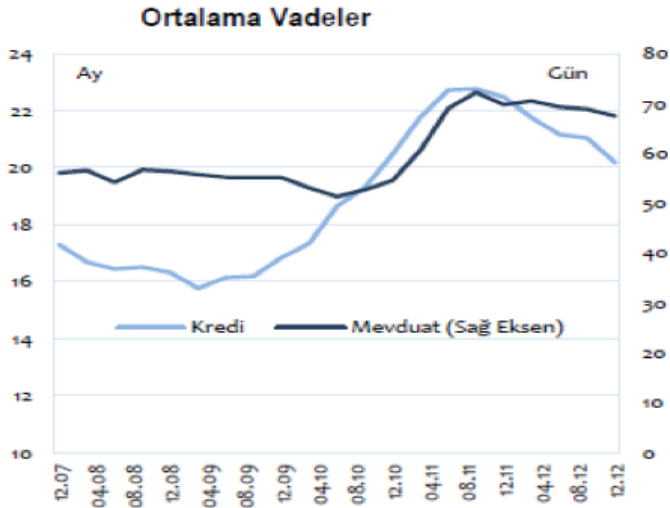

(*) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanan Aralık 2012 dönemi finansal piyasalar raporundan (Sayı:28) alınmıştır.

Yukarıdaki tablodan da görülebileceği üzere mevduat vadeleri 1-3 ay arasında yoğunlaşmaktadır.

Böyle bir durumda sektörün beklentisinin mevduatların ortalama vadelerinin uzatılmasına dönük politikaların çeşitlendirilmesi yönünde olduğu kolaylıkla söylenebilir.

Aşağıdaki tabloda ise yıllar itibarıyla mevduat ve kredilerin ortalama vadeleri yer almaktadır:

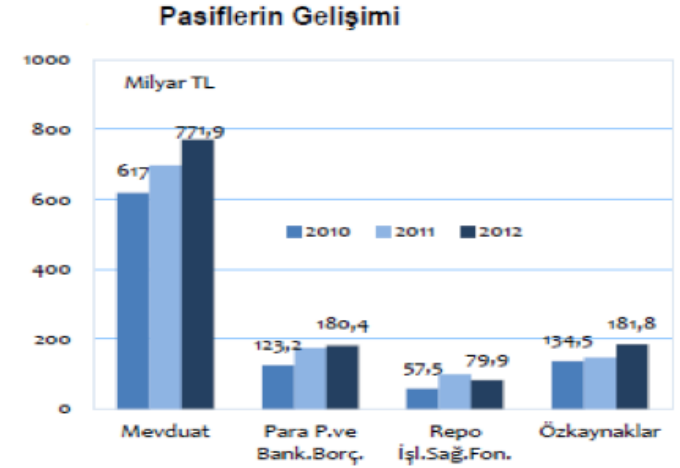
(*) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanan Aralık 2012 dönemi finansal piyasalar raporundan (Sayı:28) alınmıştır.

Yukarıda yer alan tablodan da görülebileceği üzere kredi ve mevduat vadeleri arasındaki uyumsuzluk aslında yıllardan beri süregelen bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

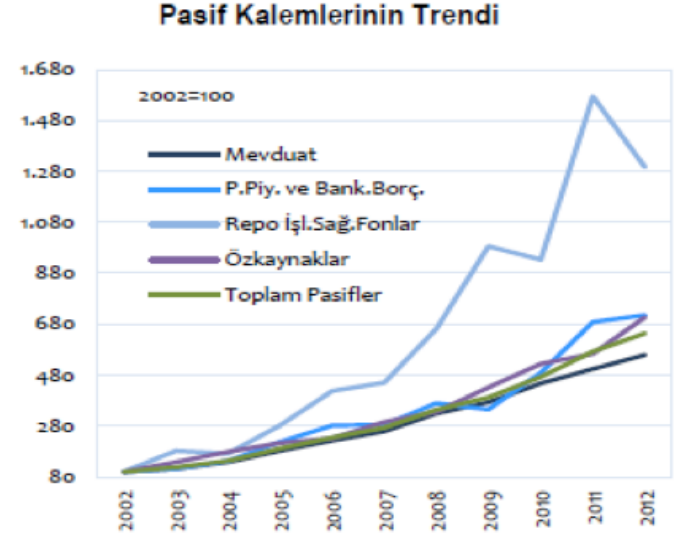
Bahsetmiş olduğumuz yapısal sorunlar nedeniyle maliyetlerin azaltılması amacıyla bankalar sürekli alternatif çözümler aramaktadırlar. Zaten son yapılan düzenlemeler sonrasında da bankaların kaynak çeşitlendirmesi ve maliyet kriterlerini dikkate alan politikaları, diğer kaynakların kullanımını artırmıştır.

Bu kapsamda da son dönemde Türk bankacılık sisteminde faaliyet gösteren bankalar, yurt dışında 8,6 milyar dolar tutarında tahvil ihraç ederek, fon kaynaklarını çeşitlendirmeye devam etmişlerdir.¹ Bankaların yurt içinde ve yurt dışında tahvil ihraç etmelerinin temel nedenlerinden biri de, kısa vadeli mevduata olan duyarlılığın azaltılmasını sağlayarak, uzun vadeli fon sağlanması dolayısıyla kredilendirme sürecinin daha etkin çalışmasını sağlamak olduğu söylenebilir.

Aşağıda ise pasif kalemlerin gelişimini gösteren iki tablo yer almaktadır:

(*) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanan Aralık 2012 dönemi finansal piyasalar raporundan (Sayı:28) alınmıştır.

(*) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yayımlanan Aralık 2012 dönemi finansal piyasalar raporundan (Sayı:28) alınmıştır.

Yukarıda yer alan tablolardan görüldüğü üzere, mevduat kaynakları içerisindeki ağırlığını hâlâ korumaktadır. Mevduatın payının geçen yıla oranla hafif bir azalışla % 56,3 olduğu görülmektedir.²

Bu kapsamda bankacılık sisteminin sorunsuz bir şekilde işleyebilmesi için mevduat vadelerinin uzatılmasına dönük politikaların çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Böylelikle mevduat üzerine kurulu klasik bankacılık sistemi sorunsuz bir şekilde işlerliğini sürdürmeye devam edebilecektir.

Bu nedenlerle mevduatların vadelerinin uzatılmasını teşvik etmek amacıyla 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile mevduat faizi üzerinden kesilen stopajlara ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

III. 2012/4116 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

1 Ocak 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinde yer alan tevkifat oranlarını belirleyen 2006/10731 sayılı Karar'ın 1. maddesinin 1. fıkrasına (d) bendi eklenmiş ve bu düzenleme uyarınca, mevduat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarınca katılma hesaplarına ödenen kâr payları için vadeye ve mevduatın türüne (Döviz veya TL) göre tevkifat oranları belirlenmiştir.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararına uyarınca; bankalar arası mevduat ile aracı kurumların borsa para piyasasında değerlendirdikleri kendilerine ait paralara yürütülen faizler hariç olmak üzere, GVK'nın 75. maddesinin 2. fıkrasının (7) ve (12) numaralı bentlerinde yazılı menkul sermaye iratlarından aşağıda yer alan oranlarda tevkifat yapılacaktır:

Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarınca döviz katılma hesaplarına ödenen kâr paylarından;

Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda	18%
1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda	15%
1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	13%

Mevduat faizlerinden;

Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda	15%
1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda	12%
1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	10%

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları üzerinden;

Vadesiz ve ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda	15%
1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda	12%
1 yıldan uzun vadeli hesaplarda	10%

IV. 2012/4133 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

Diğer taraftan aynı tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/4133 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 16.10.2006 tarihli ve 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürürlüğe konulan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları ve Katılma Hesapları Kar ve Zarara Katılma Oranları ile Özel Cari Hesaplar Dâhil Bu İşlemlerde Sağlanacak Diğer Menfaatler Hakkında Kararın 7. maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca; aşağıda belirtilen vadeli mevduat ve katılma hesapları ile birikimli mevduat/

katılma hesaplarından bankaların onayı ile vadelerinden önce çekim yapılması halinde, vade bozulmaksızın ve faiz/kar payı kaybı yaşanmaksızın bu hesapların vadeleri süresince;

- 1 yıl ve daha uzun vadeli (1 ay, 3 ay, 6 ay ve yıllık faiz/kar payı ödemeli) hesaplar için hesap sahiplerine en fazla iki defa vadeden önce çekim hakkı tanınarak toplamda anaparanın % 50'sine,
- Birikimli hesaplar için hesap sahiplerine en fazla üç defa vadeden önce çekim hakkı tanınarak toplamda anaparanın % 50'sine,

kadar kısmi çekim yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

V. Düzenlemeler sonrasında tereddütte kalınan noktalar

Yukarıda yer vermiş olduğumuz iki ayrı düzenleme sonrasında vadelerin belirlenmesinde hangi gün sayılarının kullanılması gerektiğine ve birikimli hesaplar ile 1 yıl ve daha uzun vadeli (1 ay, 3 ay, 6 ay ve yıllık faiz/kar payı ödemeli) hesaplardan kısmi çekim yapılması ve çekilen tutara birikmiş faiz/kar payı ödenmesi durumunda söz konusu faiz/kar payı ödemelerine hangi tevkifat oranının uygulanması gerektiğine ilişkin bazı tereddütler ortaya çıkmış bunun üzerine de Türkiye Bankalar Birliği tereddüte düşülen hususlar ile ilgili olarak Maliye Bakanlığından görüş talebinde bulunmuştur.

VI. Gelir İdaresi Başkanlığının 25.03.2013 tarihli muktezası

Gelir İdaresi Başkanlığının Bankalar Birliğine vermiş olduğu 25 Mart 2013 tarih ve 91378753 - 120.06.08 - 9 sayılı muktezada konu ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir. Söz konusu muktezaya ilişkin görüş ve değerlendirmelerimiz aşağıdadır:

A. Muktezanın I. bölümünde yer alan açıklamalar

Söz konusu muktezanın I'inci bölümünde, 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında mevduat vadelerinin ve dolayısıyla tevkifat oranının belirlenmesi açısından, "6 aya kadar" ifadesinin "180 gün dâhil", "1 yıla kadar" ifadesinin "365 gün dâhil", "1 yıldan uzun" ifadesinin "366 gün ve üzeri" olarak kabul edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında aşağıda yer alan oranların uygulanması gerekecektir:

- Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil=180 gün dâhil) vadeli mevduat hesaplarına hesabın döviz tevdiat hesabı olması durumunda % 18, diğer durumlarda % 15,
- 1 yıl da dâhil olmak üzere 1 yıla kadar vadeli mevduat hesaplarının (365 gün dâhil), döviz tevdiat hesabı olması durumunda % 15, diğer durumlarda % 12,
- 1 yıldan uzun vadeli mevduat hesaplarının (366 gün dâhil), döviz tevdiat hesabı olması durumunda % 13, diğer durumlarda % 10.

B. Muktezanın II. bölümünün ilk kısmında yer alan açıklamalar

Muktezanın II'nci bölümünün ilk kısmında, 2012/4133 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişiklik yapılan 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7'nci maddesinin (b) bendine aykırılık teşkil etmemek kaydı ile bir yıl ve daha uzun vadeli hesaplarda vadesinden önce çekilen tutara ilişkin olarak birikmiş faiz/kar payının ödenmesi durumunda söz konusu faiz/kar payı ödemelerine 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bir yıl ve üzeri vadeli hesaplar ile döviz tevdiat hesapları için tespit edilmiş olan tevkifat oranlarının uygulanması gerektiği ifade edilmektedir. 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7/b maddesi ise birikimli hesaplara ilişkindir.

Ancak kanaatimizce Gelir İdaresi Başkanlığı'nın muktezasında, yukarıda belirtilen görüşün 2012/4133 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7/b maddesinin yanında, 7/a maddesini de kapsadığı, dolayısıyla bir yıl ve daha uzun vadeli ve 2012/4133 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişiklik yapılan 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7'nci maddesi kapsamında değerlendirilebilecek hesaplardan söz konusu maddeye aykırılık teşkil etmeyecek şekilde çekim yapılan hesapların tamamı için geçerli olacağı görüşündeyiz.

Buna göre hesap sahiplerine, 1 yıl ve daha uzun vadeli (1 ay, 3 ay, 6 ay ve yıllık faiz/kar payı ödemeli) hesaplar için en fazla iki, birikimli hesaplar için ise en fazla üç defa vadeden önce ve toplamda anaparanın % 50'sine kadar kısmi çekim hakkı tanınması ve vadesinden önce çekilen tutara birikmiş kar payı/faiz ödemesinde bulunulması durumunda, söz konusu faiz ve kar payı ödemelerine bir yıl vadeli hesaplar için % 12, 1 yıldan uzun vadeli hesaplar için ise % 10'luk tevkifat oranının uygulanması gerekeceği düşüncesindeyiz. Diğer taraftan hesabın döviz tevdiat hesabı olması durumunda ise bu oranların sırasıyla % 15 ve % 13 olarak uygulanması gerekecektir.

C. Muktezanın II. bölümünün ikinci kısmında yer alan açıklamalar

Muktezanın II'nci bölümünün ikinci kısmında, 1 yıl ve daha uzun vadeli hesaplar ve birikimli hesaplarda, 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7. maddesine aykırılık teşkil edecek şekilde çekilen tutarlara birikmiş faiz/kar payı ödenmesi durumunda, vadeden önce çekilen tutara 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3. maddesi ile getirilen (d) bendinin (1-i), (2-i) ve (3-i) alt bentlerinde belirlenen oranların uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre 1 yıl ve daha uzun vadeli (1 ay, 3 ay, 6 ay ve yıllık faiz/kar payı ödemeli) olan vadeli hesaplar için iki defadan, birikimli hesaplar için ise üç defadan fazla ya da toplamda anaparanın % 50'sinden fazlasının vadesinden önce çekilmesi durumunda, vadeden önce çekilen tutara ödenen faiz/kar payları için vadesiz ve 6 aya kadar vadeli hesaplar için öngörülen, TL hesaplar için % 15, döviz tevdiat hesapları için % 18 oranında stopaj uygulanacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığı, bu görüşü ile 2006/11188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 7. maddesine aykırılık teşkil edecek şekilde yapılacak çekimlerde, çekilen tutarın, mevduat/katılım hesabında kalma süresini dikkate almamıştır. Buna göre, örneğin 1 yıldan uzun vadeli TL mevduat hesabından söz konusu Kararın 7. maddesine aykırılık teşkil edecek şekilde 5. ayda çekim yapılması ya da 9. ayda çekim yapılması, çekilen

tutara ödenecek faiz/kar payı üzerinden hesaplanacak stopaj oranını etkilemeyecektir. Her iki durumda da % 15 oranında stopaj uygulanacaktır.

D. Muktezanın III. bölümünde yer alan açıklamalar

Birikimli hesaplara yürütülen faizlere hesabın vadesi dikkate alınarak 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen tevkifat oranlarının uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından çıkarılan ve 03.02.2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/1 sayılı Mevduat ve Katılım Fonlarının Vadeleri ve Türleri Hakkında Tebliğ'de birikimli mevduat ve birikimli katılma hesabının tanımları yapılmıştır. Söz konusu Tebliğ'de, birikimli mevduat ve birikimli katılma hesabı, asgari 5 yıl vade ile açılan, sözleşme ile belirlenen, aylık veya üç aylık sürelerde hesaba para yatırmaya imkân veren mevduat ve katılma hesabı olarak tanımlanmaktadır.

Bu kapsamda birikimli hesaplara yürütülen faizlere, döviz tevdiat hesabı olması durumunda % 13, diğer durumlarda % 10 tevkifat oranının uygulanması gerektiği düşüncesindeyiz.

E. Muktezanın IV. bölümünde yer alan açıklamalar

Muktezanın bu bölümünde vadesiz ve/veya vadeli kıymetli maden depo hesaplarının döviz tevdiat hesapları kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı, ayrıca bu hesaplara yürütülen faizlerle ilgili olarak 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında herhangi bir düzenleme yapılmadığı, dolayısıyla söz konusu hesaplara yürütülen faizlerin Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddenin (4) numaralı fıkrası kapsamında % 15 oranında tevkifata tabi olduğu belirtilmiştir. Ancak kıymetli madenin değerinin düşüş ya da yükselişine endeksli mevduat hesapları kıymetli maden depo hesabı niteliğinde olmadığından, bu hesaplardan elde edilen faiz gelirleri için 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yapılmış olan düzenlemeler çerçevesinde tevkifat uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

VII. Düzenleme sonrasında mevduatların vade yapısında meydana gelen değişiklik

Yazımızın önceki bölümlerinde Bakanlar Kurulu Kararı'nın 2013 yılının başında yayımlandığını belirtmiştir.

Söz konusu yeni düzenlemenin 2013 yılının ilk üç aylık döneminde, mevduatların vadeleri üzerindeki etkisine bakıldığında, 6 aya kadar vadeli mevduatların toplam mevduat içindeki oranında azalma, 6-12 ay vadeli mevduatların oranında ise bir artış görülmektedir. Bununla birlikte 1 yıl ve üzeri vadeli mevduatlarda ise oransal olarak büyük bir değişiklik söz konusu olmamıştır.

Her ne kadar üç aylık dönem içerisinde mevduat vadelerinde çok yüksek artışlar görülme de önümüzdeki dönemlerde de bu artış trendinin devam edeceği söylenebilir.

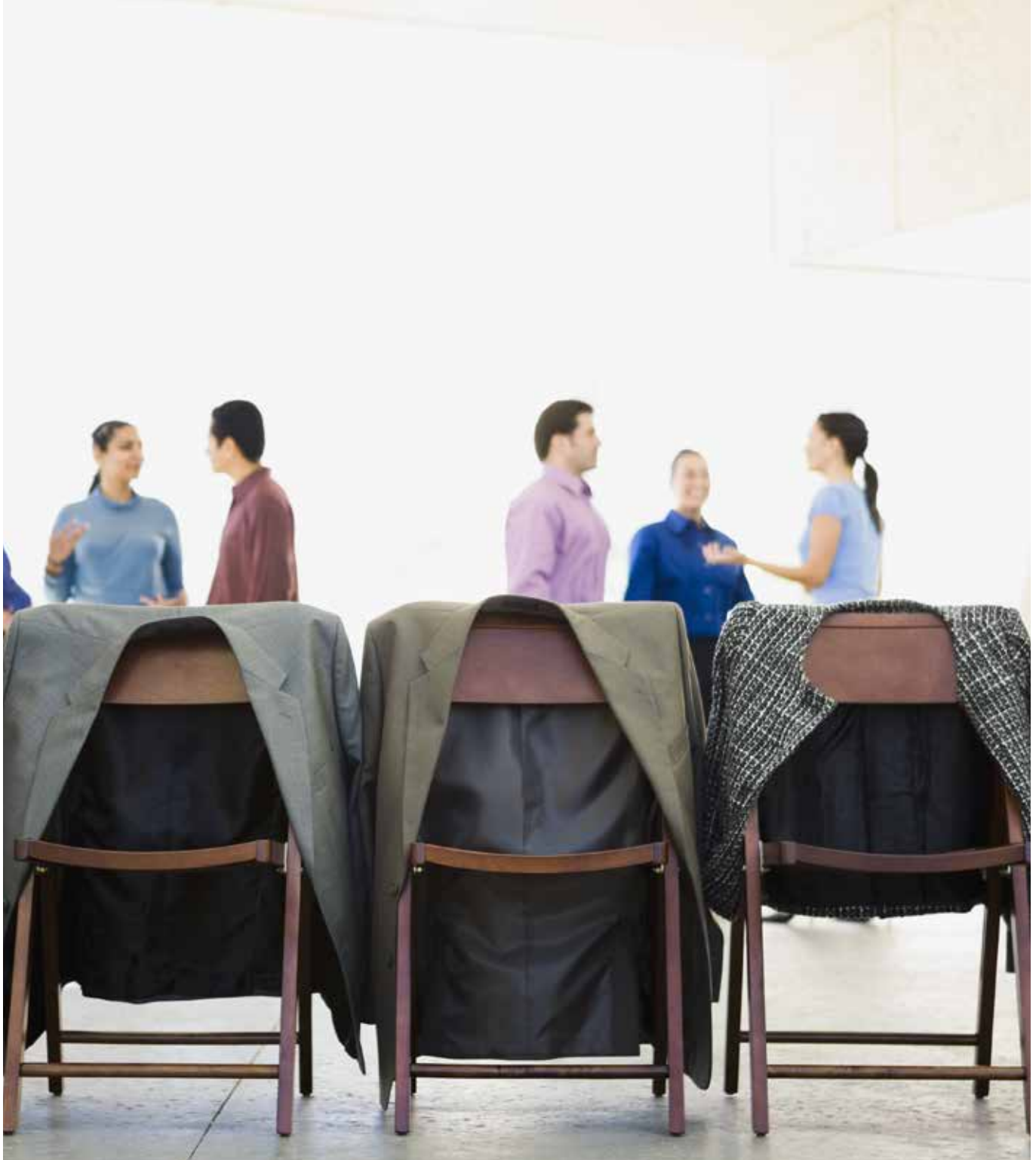
VIII. Sonuç

Türk Bankacılık sisteminde mevduat hâlâ temel kaynak kalemi olma özelliğini korumaktadır. Bu nedenle bankalarda bulunan mevduatlar ve bu mevduatların vadeleri sistemin işleyişi açısından önem arz etmektedir. Mevduatın yapısı bu derece önemli olduğundan, mevduatın yapısında meydana gelen değişiklikler sistemin işleyişini aksatmaktadır.

Böyle bir durumda sektörün beklentisinin mevduatların ortalama vadelerinin uzatılmasına dönük politikaların çeşitlendirilmesi yönünde olduğu kolaylıkla iddia edilebilecektir. Aksi durumda maliyetlerin azaltılması amacıyla bankalar başka çözüm arayışlarına yöneleceklerdir.

Bu nedenle vadelerin uzatılmasının teşvik edilmesi amacıyla 2012/4116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile birlikte mevduat hesaplarına yürütülen faizler ile katılım bankalarınca katılma hesaplarına ödenen kâr payları için vadeye ve mevduatın türüne (Döviz veya TL) göre tevkifat oranları belirlenmiş ve uzun vadeli mevduatlar teşvik edilmiştir.

Bu düzenlemeler ile bankacılık sektörünün yapısal sorunlarından biri olan mevduatların kısa vade yapısının çözümü için bir adım atılmış olduğu ve ilerleyen dönemlerde mevduatların vadelerinin uzamasına katkıda bulunacağı görüşündeyiz.

Conditions of corporate tax exemption for sales of real property

I. Introduction

During the recent period in which the sales volume in the real property market has expanded significantly, it is important to evaluate the sales performed by corporate taxpayers in the framework of the exemption provisions in article 5/1-e of the Corporate Tax Law. It is also particularly important whether the exemption is serving its purpose while applying the exemption.

Taking into account the Fiscal Authority's approach put forward in recent rulings, we see that the scope of "transactions conflicting with the purpose and conditions of exemption" is examined within a quite broad framework, and some approaches make the application of the exemption quite difficult, even impossible.

II. Regulations regarding the exemption

Pursuant to article 5/1-e of Corporate Tax Law, 75% of the profits derived from the sales of real properties and participation shares which remain in company assets for at least two full years as well as founders' shares, dividend shares and preemptive rights owned for the same period are exempt from corporate tax.

In our article, on the basis of the Fiscal Authority's opinions in the rulings, we aim to discuss the matter by examining how the profits derived from the sales of real property are treated in the application of exemption. In this respect, exemption applicable to the profit derived from the sales of participation shares are not discussed in our article. Under the following headings, we will discuss three issues in the sales of real property which cause hesitations while applying corporate tax exemption.

III. Utilization of the liquidity derived from the sold real property in the purchase of functionally similar fixed assets

According to the explanations in the justification of article 5/1-e of the Corporate Tax Law, the exemption is introduced in order to incentivize the sales transactions which aim to improve the financial structures of companies.

In case companies purchase asset(s) of the same type in replacement for a sold real property, the Fiscal Authority can claim that previous sales transactions may not be subjected to exemption. Regarding the issue, ruling no. B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 5-1056 dated 19/03/2012 and issued by Istanbul Tax Office Directorate states that; if part of the sales profit derived from the sale of real property is used for the purchase of participation share after the required business capital and other needs are fulfilled, exemption shall not be applicable. The ruling also notes that if the revenue derived from the sale is used for the purchase of participation shares even partially, the purpose set by the lawmaker shall not be achieved.

As a consequence, even if part of the liquidity derived from the sold real property is used for purchasing similar fixed assets, the Fiscal Authority may claim that the purpose of exemption is not fulfilled.

We think that the purpose of the sales profit exemption should not be handled according to one single condition limited with the financing contribution derived initially and whether this financing is wholly or partially used in the purchase of similar fixed assets. Also, the Law does not contain any regulation on "how the fund derived from the profit should be used or whether it can be used or not". An opposite approach can make the application of exemption difficult or even impossible. The following example can demonstrate this understanding: A company in financial difficulties can sell the building registered in its assets and used as liaison office. The company can then use part of this sales profit for purchasing a building with a lower cost in order to continue operating in the region, after the required business capital and other needs are fulfilled. Regarding the approach of Fiscal Authority, this taxpayer shall not be allowed to benefit from the real property sales profit exemption even though it has financially recovered; because of the fact that the liquidity derived from the sale of real property has been used for purchasing a functionally similar fixed asset.

As a result, we think that the financial structure of a company can be improved "also in cases where the profit is wholly or partially used for the purchase of similar fixed assets". First of all, the improvement of financial structure should not be evaluated categorically; each case should be considered in its specific terms. Within the mentioned framework, in cases where the financing derived from the sale of real property are wholly or partially spent on the purchases of similar fixed assets, we think that exemption is applicable if the purchased economic assets contribute to the economic activities and financial structure of the company.

IV. Entering into liquidation process within five years from the sale of real property

Pursuant to article 5/1-e Corporate Tax Law, the profit subjected to the real property sales exemption and therefore kept in the fund account under equity shall be subjected to tax if the company is liquidated. On the other hand, as per the Fiscal Authority's Corporate Tax Law General Communiqué No. 1, the rule of retaining the profit within the company shall be breached if the company goes into liquidation (starts the liquidation process).

Regarding the matter, Revenue Department of the Governorship of Afyonkarahisar has issued the ruling no. 63611781-KVK. MUK.205-37 dated 30.11.2012; accordingly, if the company goes into liquidation, the profit that must be retained in the fund account shall be deemed to have been withdrawn from the company, and taxes not accrued on time due to exempted profit shall be collected with tax loss penalty and delay interest.

Although the law which stipulates exemption stipulated the situation as "the liquidation of enterprise", the Communiqué promulgated by the Ministry of Finance has regarded the "act of going into liquidation" and "the act of being liquidated" as the same. This approach put forward by the Fiscal Authority in the Communiqué and in rulings weakens the application of the exemption.

In our opinion, the fact that the company has gone into liquidation would not breach the condition stated in the Corporate Tax Law as "not withdrawing the profit retained in the fund account"¹ In other words, in case the company goes into liquidation; the case of withdrawal from the fund within five years shall only be possible with the finalization of liquidation. At this point, we would like to note that when companies go into liquidation, this does not necessarily mean the finalization of the liquidation process and those companies may cancel liquidation upon the request of shareholders².

In the framework of the explanations above, we think that the situation of the company has gone into liquidation (started liquidation) cannot lead to the withdrawal of the profit retained in the fund account. Withdrawal from the fund account in such a context is only possible after the finalization of the liquidation procedure. However, we would like to note that both in the explanations in the Corporate Tax Law General Communiqué Series No. 1 and in the comments in its rulings; the Fiscal Authority states that going into liquidation within five years shall breach the conditions stipulated for the application of exemption.

V. The sales of real property by the companies not engaged in trading or leasing real properties

In principle, all corporate taxpayers including non-resident companies may benefit from the exemption in article 5/1-3 of the Corporate Tax Law. However the profits which companies engaged in the trade and leasing of real properties derive from the sales of the assets they retain for this purpose are not included in the exemption.

Regarding the issue, Istanbul Tax Office Directorate has issued ruling no. B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.17-80 dated 09/01/2012, Ankara Tax Office Directorate has issued ruling no. B.07.1.GİB.4.06.17.01-2010-14017-51-203 dated 11/02/2012, Istanbul Tax Office Directorate has issued ruling no. B.07.1.GİB.4.34.16.01-KVK 5-703 dated 23.02.2012, and Bursa Tax Office Directorate has issued ruling no. B.07.1.GİB.4.16.16.01-KV-10-37-142 dated 19/07/2011. The evaluations in these rulings may be summarized as follows: Exemption is not applicable for the sale real properties which are used in the trade and leasing of real properties and also allocated to the business activities of the companies that are actually engaged in the trade or leasing of real properties or whose field of activity in their articles of association contains real property trade or lease. Companies may benefit from exemption only if their field of activity in their articles of association does not contain any phrase stating that the company will be engaged in the trade or lease of real properties and the company does not actually trade or lease real properties. Besides, if companies whose field of activity include trade and leasing of real properties evacuate the buildings which they have always used as administrative building, company headquarters etc. and rent them out for a very short period; these administrative buildings or company headquarters

¹ For approaches in this respect, see .

Yılmaz Özbalci: "Interpretations and Explanation on Corporate Tax Law ", First Edition, Ankara, Oluş Yayınları, 2007, p. 167.

Hızır Tarakçı: "Dissolution of Companies in terms of Tax and Capital Market Legislation and Turkish Commercial Code", First Edition, İstanbul, Polaris Yayınları, 2003, p. 72

² See. Article 548 of Turkish Commercial Code no. 6102 titled "Cancellation of Liquidation".

shall be deemed as assets retained for the purpose of trading or leasing real properties. In this regard, the sales profit derived from the sales of these real properties may not be subjected to exemption.

We think that; the abovementioned views in the rulings are contradictory to explanations made under chapter "5.6.2.3.4. Not dealing with marketable security or immovable trade" section of Corporate Tax General Communiqué series no. 1 and the following Example 1, Example 3 and Example 4 of Communiqué. From this perspective, we can apparently see that the scope of exemption has been limited by the opinions of the Fiscal Authority in these rulings.

Furthermore, it is concluded from the tax rulings that; corporations whose field of activity includes the trade or leasing of real property cannot benefit from corporate tax exemption in sales of real property, regardless of whether they actually carry out such activities. Such an approach may result in the impossibility of applying the exemption for companies which are not actually engaged in the trade or leasing of immovable property, just because their articles of association contain such provisions. Moreover, according to the tax rulings in question, independent from inclusion in the articles of association the trade and leasing of real property among the main fields of activity of the company; even the "permitted operations set out in the articles of association containing real property sale and lease", is deemed as a breach of the exemption.

We do not agree with the conclusion that a taxpayer cannot benefit from the exemption only based on the "field of activity" or "operations that can be performed by the corporation" in its articles of association; without detecting whether the taxpayer is actually engaged in the trade or leasing of real property. Such an approach breaches the provision in the article 3, clause (B) of the Tax Procedures Law, which states "*the event giving rise to taxation and the actual nature of the transactions pertaining to this event are essential in taxation.*" In this context, we think that the "main field of activity" of the corporations which perform sales of real property and whether they are actually engaged in the trade or leasing of real property should be analyzed and their status in terms of the exemption should thus be demonstrated.

There are also provisions in the Verdict no. E. 2004/319, K. 2004/1411 dated 08.06.2004 of the 4th Chamber of the State Council. According to the verdict; if a company whose articles of association include provisions that the company will buy and sell real property, but which has not performed any such activities since its establishment and which is not detected to be engaged in the trade of real property by the Fiscal Authority, the company may benefit from corporate tax exemption in the sale of real property.

VI. Conclusion

In the application of the exemption for the sales profits from real property, prescribed under the article 5/1-e of the Corporate Tax Law, there are hesitations in the framework of the opinions adopted by the Ministry of Finance in recent tax rulings. In this article, we have discussed the three issues that create hesitations in the application of the corporate tax exemption, under different titles.

First of all, the exemption provisions in the Corporate Tax Law do not contain any arrangements for limiting the use of the financing derived from the sale of real property. In this framework, we think that in cases where the financing derived from the sale of real property is partially or wholly used and spent in the purchases of similar fixed assets, the exemption could be applied if the economic assets purchased contribute to the company's economic activities and financial structure. In this context, we do not agree with a conclusion that the rules of the exemption application are breached, based on an approach according to which the "financing derived from the sale is partially or wholly spent in similar fixed asset purchases".

Secondly, if taxpayers benefiting from the corporate tax exemption for sales profits for real property commence liquidation, this situation shall not result in the withdrawal of the profit in the fund account per se. The withdrawal in such a fund account can take place only upon conclusion of the liquidation procedure. On the other hand, it should be noted that in both the explanations provided by the Fiscal Authority in the Corporate Tax General Communiqué series no. 1 and in tax rulings, it is stated that commencement of liquidation in five years would breach the conditions required in the exemption application.

Finally, we think that the condition of "not being engaged in the trade and leasing of real property" in the exemption application, is prescribed in order to prevent the application of exemption to the real property kept by for the purpose of trading or leasing. According to our opinion, it would be appropriate if the "main field of activity" of the corporations which perform sales of real property and whether they are actually engaged in the trade or leasing of real property should be analyzed and their status in terms of the exemption should thus be demonstrated. This necessity is a result of the provision in the article 3/B of the Tax Procedures Law, which states "The event giving rise to taxation and the actual nature of the transactions pertaining to this event are essential in taxation."

Changes made on withholding tax rate over the deposit interest

I. Introduction

The dissimilarity between maturities of loans and deposits has been experienced for many years.

Banks constantly look for alternative solutions in order to reduce costs due to structural problems resulting from the dissimilarity in maturities. Banks' policies that take cost criteria and resource diversification into account following the recent arrangements have resulted in an increase in the use of non-deposit resources.

In order for the banking system to run seamlessly, policies regarding the extension of deposit maturities should be diversified. Thus, the classical banking system which is based on deposits could continue to function smoothly.

For these reasons, arrangements have been introduced regarding the withholding amounts applied to deposit interests under the Council of Ministers Decision no. 2012/4116, in order to incentivize the extension of deposit maturities.

II. The Council of Ministers Decision no. 2012/4116

Under the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 published in the Official Gazette dated 1 January 2013, the clause (d) has been added to the 1st paragraph of the article 1 of the Decision no. 2006/10731, which determines the withholding rates in the temporary article 67 of the Income Tax Law. In the framework of this arrangement, withholding rates have been determined for interests applied to deposit accounts and dividends paid by participation banks to participation accounts, depending on the maturity and the type of the deposit (foreign currency or TL).

Pursuant to the Council of Ministers Decision, withholding shall be applied at the following rates to the income from marketable securities specified in the clauses (7) and (12) of the second paragraph of the article 75 of the Income Tax Law, except the interests applied to their own moneys invested in money markets by brokerage firms and inter-bank deposits:

For interests applied for foreign currency deposit accounts and dividends paid by participation banks to foreign currency participation accounts;

Checking and notice accounts, as well as time deposits with a maturity up to (and including) six months	18%
Time deposits with a maturity up to (and including) one year	15%
Time deposits with a maturity longer than one year	13%

Deposit interests;

Checking and notice accounts, as well as time deposits with a maturity up to (and including) six months	15%
Time deposits with a maturity up to (and including) one year	12%
Time deposits with a maturity longer than one year	10%

Dividends paid by participation banks in return for participation accounts;

Checking and notice accounts, private current accounts, as well as time deposits with a maturity up to (and including) six months	15%
Time deposits with a maturity up to (and including) one year	12%
Time deposits with a maturity longer than one year	10%

III. Council of Ministers Decision no. 2012/4133

On the other hand, an amendment has been introduced under the Council of Ministers Decision no. 2012/4133 published in the Official Gazette of the same date, to the article 7 of the Decision on Deposit and Loan Interest Rates and Profit and Loss Sharing Ratios of Participation Accounts as well as Other Benefits to be Provided in these Transactions Including Private Current Accounts, which was enforced with the Council of Ministers Decision no. 2006/11188 dated 16.10.2006.

In accordance with the Council of Ministers Decision, in cases of withdrawal before maturity upon banks' approval from the following time deposit and participation accounts as well as cumulative deposit/participation accounts, partial withdrawal can be made up to,

- 50% of the principal amount in total for accounts with a maturity of 1 year and longer (1 month, 3 months, 6 months and annual interest / dividend payment), with the account holders being entitled to withdrawal maximum two times before the maturity,
- 50% of the principal amount in total for cumulative accounts, with the account holders being entitled to withdrawal maximum three times before the maturity,

during the maturity term of these accounts, without disrupting the maturity and causing interest/dividend loss.

IV. Issues of hesitance after the arrangements

After the introduction of two separate arrangements mentioned above, there were certain hesitations regarding which numbers of days should be used in the determination of the maturities and which withholding rate should be applied to the interest/dividend payments in case partial withdrawal is made from cumulative accounts and accounts with a maturity of year and

longer (1 month, 3 months, 6 months and annual interest/dividend payment) and the accumulated interest/dividend is paid for the withdrawn amount. Upon these hesitations, the Turkish Banks Association had requested an opinion from the Ministry of Finance with respect to the issues of hesitance.

V. Tax ruling dated 25.03.2013 of the Revenue Administration

Explanations regarding the matter are provided in the tax ruling no. 91378753 - 120.06.08 - 9 dated 25 March 2013, which was provided by the Revenue Administration to the Banks Association. Our opinions and evaluations regarding the tax ruling are as follows:

A. Explanations in section I of the tax ruling

In the section I of the tax ruling, it is stated that in the determination of the deposit maturities, thus the withholding rate as per the Council of Ministers Decision no. 2012/4116, the term "up to 6 months" should be deemed as "including 180 days", the term "up to 1 year" should be deemed as "including 365 days" and the term "longer than 1 year" should be deemed as "366 days and above."

B. Explanations in the first part of the section II of the tax ruling

In the first part of the section II of the tax ruling, it is stated that in cases where accumulated interest/dividend is paid for the amount withdrawn before the maturity from accounts with a maturity of one year and longer in accordance with the article 7, clause (b) of the Council of Ministers Decision no. 2006/11188 amended with the Council of Ministers Decision no. 2012/4133, withholding rates determined under the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 for accounts with a maturity of one year and longer as well as foreign currency deposit accounts should be applied to the interest/dividend payments in question. The article 7/b of the Council of Ministers Decision no. 2006/11188 on the other hand is related with cumulative accounts.

However, according to our view, the aforementioned opinion specified in the tax ruling of the Revenue Administration also covers the article 7/a in addition to the article 7/b of the Council of Ministers Decision no. 2012/4133 and therefore it would be applicable to all accounts that have a maturity of one year and longer and that could be deemed in the scope of the article 7 of the Council of Ministers Decision no. 2006/11188 amended with the Council of Ministers Decision no. 2012/4133, from which withdrawal is made in accordance with the article in question.

Therefore, according to our opinion, in cases where account holders are entitled to partial withdrawal up to 50% of the principal amount in total, for maximum two times from accounts with a maturity of 1 year and longer (1 month, 3 months, 6 months and annual interest/dividend payment) and maximum three times from cumulative accounts, and the accumulated interest/dividend is paid for the amount withdrawn before the maturity, the interest and dividend payments would have to be subject to withholding at the rate of 12% in case

of accounts with a maturity of one year, and 10% in case of accounts with a maturity longer than 1 year. On the other hand, in case the account is a foreign currency deposit account, withholding would have to be applied at the rate of 15% and 13% respectively.

C. Explanations in the second part of the section II of the tax ruling

In the second part of the section II of the tax ruling, it is stated that in cases where accumulated interest/dividend is paid for amounts withdrawn from cumulative accounts and accounts with a maturity of 1 year and longer, in a manner conflicting with the article 7 of the Council of Ministers Decision no. 2006/11188, the rates specified in the sub-clauses (1-i), (2-i) and (3-i) of the clause (d) introduced with the article 3 of the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 must be applied to the amount withdrawn before the maturity.

Accordingly, in cases of withdrawal of an amount more than 50% of the principal amount in total, or more than twice from time deposit accounts with a maturity of 1 year and longer (1 month, 3 months, 6 months and annual interest/dividend payment) and more than three times from cumulative accounts before maturity, withholding shall be applied at the rate of 15% and 18% to the interests/dividends paid for the amount withdrawn before the maturity from TL accounts and foreign currency deposit accounts respectively, as prescribed for checking accounts and accounts with a maturity of up to 6 months.

With this opinion, the Revenue Administration did not take into account the period of retention of the withdrawn amount in the time deposit/participation account in the withdrawals to be made in conflict with the article 7 of the Council of Ministers Decision no. 2006/11188. Accordingly, for example whether a withdrawal is made in the 5th month or in the 9th month in conflict with the article 7 of the Decision from the TL deposit account with a maturity longer than 1 year would not affect the withholding tax rate to be calculated on the interest/dividend that will be paid for the withdrawn amount. Withholding at the rate of 15% shall be applied in both cases.

D. Explanations in section III of the tax ruling

It is stated that the withholding rates determined with the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 should be applied to the interests applied to cumulative accounts, based on the maturity of the account.

Cumulative deposit accounts and cumulative participation accounts are defined in the Communiqué no. 2007/1 on the Maturity and Types of Deposits and Participation Funds, which was issued by the Turkish Central Bank and published in the Official Gazette of 03.02.2007. Cumulative deposit account and cumulative participation account is described in the Communiqué as deposit and participation accounts which are opened with a minimum maturity of 5 years, which are defined with a contract and which allow depositing of money in the accounts in monthly or quarterly periods.

In this context, we are of the opinion that interests applied to cumulative accounts should be subject to withholding at the rate of 13% in case the account is a foreign currency deposit account and at the rate of 10% in other cases.

E. Explanations in section IV of the tax ruling

In this section of the tax ruling, it is stated that checking and/or time deposit accounts of precious metals deposits cannot be treated as foreign currency deposit accounts and furthermore, there is no arrangement made in the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 regarding the interests applied to these accounts, and consequently the interests applied to such accounts are subject to withholding at the rate of 15% under the paragraph (4) of the temporary article 67 of the Income Tax Law. However, it is stated that since deposit accounts indexed to the rises and falls in the value of precious metals are not in the nature of precious metal deposit accounts, the interest incomes derived from these accounts are subject to withholding in accordance with the regulations in the Council of Ministers Decision no. 2012/4116.

VI. Conclusion

In the Turkish Banking system, deposits continue to be the main resource item. Therefore, the deposits at banks and the maturities thereof are important in terms of the functioning of the system. Due to the importance of the deposit structure, changes in the structure of deposits hinder the functioning of the system.

In this case, it could easily be argued that the sector's expectation is the diversification of policies for the extension of average maturities of time deposits. Otherwise, banks would start to seek other ways of solution to reduce their costs.

For this reason, the Council of Ministers Decision no. 2012/4116 has been published in order to incentivize the extension of maturities. Under this Decision, withholding rates have been determined depending on the maturity and type of deposit (foreign currency or TL) for dividends paid to participation accounts by participation banks and interests applied to time deposit accounts, thus long-term time deposits have been incentivized.

According to our opinion, these arrangements constitute a step toward the solution of the short-term maturity structure of deposits, which is one of the structural problems of the banking sector, and will contribute to the extension of deposit maturities in the periods to come.

Dünyadan vergi haberleri

Burcu Coşgun

Güney Afrika

OECD Güney Afrika'yı karbon vergisi uygulaması için teşvik ediyor

OECD, Güney Afrika liderlerine, yeşil ve büyüme dostu bir karma politika uygulanması için çağrıda bulundu. Bu şekilde karbon emisyonu üzerindeki vergi yükü artarken kurum kazancı üzerindeki vergiler azalabilecek.

2013'teki Güney Afrika ekonomi araştırmasında OECD, ülkenin aşırı boyutlarda olmasa da borç yükünün ve bütçe açığının uzun vadede kaygıya yol açtığını belirtti. Buna göre, küresel gerileme döneminden beri, Güney Afrika büyüme açısından benzer ülkelere kıyasla oldukça geride. Rapor, bütçe açığını dengelemeyi ve bunun sonucu olarak gelecek büyümeyi desteklemek için gerekli altyapı ve eğitim harcamalarını arttırmayı öneriyor.

OECD, politika belirleyicilerine, kurum kazancı üzerinden alınan verginin azaltıldığı, emlak ve çevre vergilerinin artırıldığı bir karma politika hedeflemelerini öneriyor. Güney Afrika'nın çevresel hedeflere ulaşması ve ihtiyaç duyulan geliri arttırması için karbon vergisini hayata geçirmesini öneriyor.

Rapor Güney Afrika liderlerinin karbon vergisinin uygulanmasına yönelik gösterdikleri çabaları kabul ediyor ancak gecikmeler konusunda ve uygulanması önerilen düşük vergi oranlarının verginin etkisini azaltacağı yönünde uyarıyor. Rapor, idari sorunlar göz önünde bulundurulduğunda, Güney Afrika'nın daha karmaşık emisyon üst sınırı ve ticareti sistemi yerine "basit karbon vergisi" uygulamasının önemi belirtiliyor.

OECD raporuna göre "... uygun olan basit karbon vergisi uygulaması, karbon içerikli yakıtlardan oluşan tekdüze, her sektöre uygulanabilen, sınır vergi ayarlamalarından kaçınan ve 'geri dönüştürülmüş' gelirlere ödenek ayırmayı engelleyen bir uygulama olacaktır."

Geçtiğimiz aylarda yapılan görüşmelerde Maliye Bakanı Pravin Gordhan konuşmasında Güney Afrika'nın 2015 yılında karbon vergisi uygulamasına başlayacağını ifade etti. Vergi oranının başlangıçta metrik ton başına 120 ZAR (yaklaşık 13,30 Dolar) olacak şekilde ayarlanacağını ve ilk beş yıl boyunca her yıl yüzde 10 oranında artacağını ekledi.

Karbon vergisinin etkili olmasını sağlamak için, OECD Güney Afrika'yı elektrik fiyatlandırmasını düzenlemeye ve maliyetleri fiyata yansıtmaya çağırdı. Bu destek tasarısının sosyal değerinin farkında olunmasına rağmen önlemlerin fazla desteklenmediğini ve sonunda yoksul bölgeler için bedava elektriğin de dahil olduğu elektrik yardımlarına son verilmesi gerektiğini vurguladı.

OECD "Daha ekonomik yöntemler aramak daha faydalı olacaktır, örneğin yoksul ailelere yardım için nakit transferi veya çek gibi yöntemler tercih edilebilir" şeklinde yazdı.

Raporda bunlara ek olarak liderlerin belirsizlikleri azaltması ve karbon vergisi ile ilgili uzun vadeli bir profil çizmesi durumunda, verimlilik üzerine yapılan yatırımlara teşvik sağlanacağı da belirtildi.

Lihtenştayn

Hükümet vergi yasasındaki değişiklikleri açıkladı

Lihtenştayn Hükümeti, önümüzdeki dönemde bütçeyi dengeleyebilmek için düşmekte olan vergi gelirleri üzerine yeni tedbirler almayı planlıyor. Yetkililer 2012'nin sonuna doğru vergi yasası teklif paketini hazırlamıştı. Geçtiğimiz günlerde ise vergi kanununda yapılması önerilen değişiklikler mecliste gündeme getirildi. Hükümet, yapılması planlanan değişikliklerle ilgili açıklamalarını sundu. Vergi tedbirleri henüz resmi olarak kabul edilmiş olmasa da 2013 yılında yürürlükte olması bekleniyor.

Tüzel kişiler için en önemli değişiklik cari yıla aktarılacak zararın, döneme ilişkin

net karın yüzde 70'i ile sınırlandırılması. Ayrıca, özsermaye faiz mahsubu yoluyla ortaya çıkan zararlar sonraki döneme devredilemeyecek.

Vergi mükellefi bireylere ilişkin tedbirlerin ana maddesinin ise kişisel gelir vergisinde yapılan değişikliğe ilişkin olduğu görüldü. Bu düzenlemeye göre yalnız yaşayan ve yıllık geliri 200.000 İsviçre Frangı'nın (yaklaşık 210.500 Dolar) üzerinde olanlardan ve çift olarak yaşayıp yıllık geliri 400.000 İsviçre Frangı'nın (yaklaşık 421.000 Dolar) üzerinde olanlardan yüzde 8 oranında servet vergisi alınacağı belirtildi.

Hacizli bir mortgage durumunda borç verilen tutar, mülkün tahmini değeri ile sınırlı olacak. Bu sayede borç verenlerin ödemesi gereken emlak vergisi tutarından, mülkün gerçek değerinden daha yüksek bir borcu düşmesinin önüne geçilmiş olunacak.

Bermuda

Hükümet bütçedeki vergi önlemlerini duyurdu

Bermuda Maliye Bakanı Everard Trenton Richards, 2013 bütçesini geçtiğimiz aylarda meclise sundu.

Richards, şu anda yüzde 4 olarak uygulanan kurumsal hizmet vergisinin 2 puan artırılarak yüzde 6'ya çıkarılmasını önerdi. Bu artış ile yaklaşık olarak 1,5 Milyon Dolar fazladan vergi geliri elde edileceği öngörülüyor. Kurumsal hizmet vergisi, kurumsal hizmet sağlayan kuruluşların (idari hizmetler, yönetim hizmetleri, muhasebe ve finansal hizmetler gibi) brüt geliri üzerinden alınacak.

Bütçede önerilen vergi uygulamaları arasında maaş ve ücretlerden alınan vergide, otel, restoran ve perakende sektörüne sağlanan mevcut imtiyazın süresinin de uzatılması yer alıyor. Bu uygulamanın, 2013-2014 dönemi için öngörülen vergi gelirinde yaklaşık 21 Milyon Dolar düşüşe neden olması bekleniyor. (Maaş ve ücretlerden alınan verginin standart oranı brüt maaş üzerinden yüzde 14 olarak uygulanıyor.)

Ekonomiyi canlandırmak ve iş olanakları yaratmak amacıyla da iki yeni düzenleme yapılması planlanıyor.

Bunlardan birincisi, Bermuda mukimlerini istihdam eden işverenlere, iki yıl boyunca maaş ve ücretlerden alınan vergiden muafiyet sağlanması olacak. Bu muafiyet sayesinde işverenlerin çalışanları için yüklediği nihai maliyetler aşağı çekilmiş olacak. Muafiyete hak kazanan işverenler yeni istihdam ettikleri çalışanlarının maaş ve ücretleri için vergi ödemeyecekler. Ancak verginin çalışanların ücretleri üzerinden kendi paylarına alınan vergi (yüzde 5,25 oranında) aynı oranda alınmaya devam edecek. İşverenlere uygulanacak olan bu vergi muafiyeti, önceden beri çalışmakta olan Bermudalı çalışanlarının maaşları için uygulanmayacak.

Yapılacak olan ikinci düzenleme ise Bermuda'da emlak satın alan Bermuda mukimi olmayan vatandaşların ödediği ruhsat ücretinin düşürülmesi olacak. Ruhsat ücreti şu anda satışı yapılan emlak değerinin yüzde 25'i olarak uygulanıyor. Maliye Bakanı Richards, bu oranın 18 ay boyunca yüzde 8, sonrasında da yüzde 12,5 olarak uygulanmasını öneriyor.

Tunus

Kurumlar vergisi istisnaları özelge ile netleşti

Tunus vergi yetkilileri, ihracatçı şirketler, serbest ticaret bölgelerinde kurulan şirketler, uluslararası ticaret şirketleri ve yalnızca Tunus mukimi olmayanlara hizmet veren sağlık kuruluşları için kurumlar vergisi istisnası uygulamasını netleştiren 5/2013 no.lu özelgeyi yayınladı.

Geçici kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanacak olan kuruluşlar 1 Ocak 2014'ten itibaren 10 yıllık süre boyunca kurumlar vergisinden muaf olacaklar. Bu sürenin sonunda da yüzde 10 oranında kurumlar vergisine tabi olacaklar.

İhracatçı şirketlerin 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren yapacakları yatırımlar, ilk ihracat satışları 2013 yılı yerine 2014'te gerçekleşse bile 10 yıllık geçici kurumlar vergisi muafiyeti kapsamında olacak. Bu muafiyet sadece ihracat yoluyla veya Tunus mukimi olmayan kuruluşlarla gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen gelirler için geçerli olacak. Diğer durumlarda yüzde 30 olan standart kurumlar vergisi oranına tabi olacaklar.

Yabancı finans kuruluşları için ise kurumlar vergisi uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır:

- ▶ 1 Ocak 2014'ten önce kurulmuş olan kuruluşlar: 31 Aralık 2013'e kadar elde edilen gelirleri vergiden istisna, sonrasında elde edilen gelirleri ise yüzde 10 vergiye tabi olacak.
- ▶ 1 Ocak 2014'ten sonra kurulan kuruluşlar: Gelirleri yüzde 10 oranında kurumlar vergisine tabi olacak. Tunus mukimi olan kuruluşlarla olan işlemlerden elde edilen gelirler ise yüzde 35 oranında kurumlar vergisine tabi olacaktır.

"Dünyadan vergi haberleri" bölümünde yer alan bilgiler "Tax Notes International" adlı dergide yer alan makale ve haberlerden derlenmiştir.

Sirküler indeks

No	Tarih	Konu
86	31.05.2013	E-defter - e-fatura uygulaması kapsamında, madeni yağ lisansına sahip firmalara ait liste güncellendi.
85	31.05.2013	2013/4763 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yatırım teşvik uygulamasında değişiklikler yapıldı.
84	29.05.2013	"Varlık Barışı" yürürlüğe girdi.
83	29.05.2013	Vergi Kanunlarında değişiklikler içeren 6487 Sayılı Kanun TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.
82	24.05.2013	"Varlık Barışı"na ilişkin düzenlemeleri de içeren 6486 Sayılı Kanun TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.
81	24.05.2013	Bakanlar Kurulu Türkiye-Avustralya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve eki Protokolün onaylanmasını kararlaştırdı.
80	22.05.2013	Türkiye Malezya Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını değiştiren Protokolün onaylanması uygun bulundu.
79	15.05.2013	"Varlık Barışı"na ilişkin düzenlemeyi de içeren Kanun Tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi.
78	14.05.2013	Geçici vergi beyannamesinin verilme süresi 17 Mayıs 2013 Cuma gününe kadar uzatıldı.
77	14.05.2013	Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu kapsamında bulunan şirket, şube ve irtibat bürolarının bildirim yükümlülüğü.
76	14.05.2013	2013 yılına ilişkin emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile çevre temizlik vergisinin ilk taksit ödeme süreleri.
75	06.05.2013	Meslek mensuplarının beyannamelerini imzaladıkları mükelleflerin listesini verme zorunluluğu kaldırıldı.
74	01.05.2013	İleri düzenleme tarihli çekler de reeskonta tabi tutulabilir.
73	01.05.2013	Kurumlar vergisi mükelleflerinin 2012 yılına ilişkin kesin mizan bildirimlerinin verilme süresi 10 Mayıs'a uzatıldı.
72	29.04.2013	Hazine Müsteşarlığı varlık kiralama şirketlerince yurt dışında ihraç edilen kira sertifikalarına sağlanan gelirlerde stopaj oranı % 0 olarak belirlendi.
71	29.04.2013	Bakanlar Kurulu Türkiye-Malta Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve eki Protokolün onaylanmasını kararlaştırdı.
70	29.04.2013	Bakanlar Kurulu Türkiye-Bermuda "Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması"nın onaylanmasını kararlaştırdı.
69	26.04.2013	Sahte belge kullandığı yönünde rapor düzenlenen mükellefler de vergisel teşviklerden yararlanamayacaklar.
68	25.04.2013	"Varlık Barışı"nı da içeren Kanun Tasarısı TBMM'ye sunuldu.
67	24.04.2013	Kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi 29 Nisan'a uzatıldı.
66	19.04.2013	Hidroelektrik kaynaklara dayalı elektrik üretim lisansları için 2014 yılından itibaren yıllık harç ödenecek.
65	19.04.2013	Vakıf ve sandıklarca BES'e aktarılan birikimler 3 yıl içinde sistemden çekilirse % 3,75 oranında vergi kesilecek.
64	19.04.2013	Hazine Müsteşarlığı varlık kiralama şirketi ile ihraç ettiği kira sertifikalarına istisnalar getiren Kanun yürürlüğe girdi.
63	17.04.2013	Borsa İstanbul'da işlem gören tahvil ve bonoların 31 Mart 2013 tarihi itibarıyla değerlemesinde esas alınacak borsa rayıçları.
62	12.04.2013	Tüm anonim şirketlere denetim yükümlülüğü getirildi.
61	12.04.2013	Borçlar Kanunu kapsamında kefalet için aranan "eş rızası" yükümlülüğüne istisnalar getirildi.
60	12.04.2013	Yevmiye ve yönetim kurulu karar defterlerinin kapanış tasdik sürelerinde değişiklik yapan Kanun yürürlüğe girdi.
59	11.04.2013	Sahte belge düzenlediği için mükellefiyeti re'sen terkin edilmiş olanlara, mükellefiyet tesisinde teminat zorunluluğu getirildi.
58	02.04.2013	Rapor değerlendirme komisyonları tarafından sadece yeni sisteme göre verilmiş olan özeldeler dikkate alınacak.
57	30.03.2013	Şubat ayına ilişkin Ba ve Bs formları ile GV mükelleflerinin 2012 yılı kesin mizan bildirimlerinin verilme süresi uzatıldı.
56	29.03.2013	Yevmiye ve yönetim kurulu karar defterlerinin kapanış tasdik sürelerinde değişiklik yapan tasarı TBMM'de kabul edildi.
55	27.03.2013	Vergi inceleme raporlarının, rapor değerlendirme komisyonları tarafından özeldelere uygunluk açısından değerlendirilmesi.
54	24.03.2013	Gelir vergisi ve KDV beyannamelerinin verilme süresi uzatıldı.
53	19.03.2013	2013 yılında uygulanacak yurt dışı gündelik tutarlarını belirleyen Bakanlar Kurulu Kararı yayımlandı.

Vergi Takvimi

2013 Haziran ayı mali yükümlülükler takvimi

7 Haziran 2013 Cuma	Mayıs 2013 dönemine ilişkin çeklere ait değerli kâğıtlar vergisinin bildirim ve ödenmesi
10 Haziran 2013 Pazartesi	16-31 Haziran 2013 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
17 Haziran 2013 Pazartesi	Mayıs 2013 dönemine ait kolalı gazoz, alkollü içecekler ve tütün mamullerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait dayanıklı tüketim ve diğer mallara ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait tescile tabi olmayan motorlu taşıt araçlarına ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait banka ve sigorta muameleleri vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait özel iletişim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Haziran 2013 Perşembe	Mayıs 2013 dönemine ait belediyelere ödenecek vergilerin (haberleşme vergisi hariç) beyanı ve ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait şans oyunları vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait yarışma ve çekilişler ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle ilgili veraset ve intikal vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
24 Haziran 2013 Pazartesi	Mayıs 2013 dönemine ait gelir vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Mayıs 2013 dönemine ait kurumlar vergisi stopajının muhtasar beyanname ile elektronik ortamda beyanı
	Mayıs 2013 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin elektronik ortamda beyanı
	Mayıs 2013 dönemine ait sosyal güvenlik primlerinin elektronik ortamda beyan edilmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi
25 Haziran 2013 Salı	1-15 Haziran 2013 dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisi beyannamesinin elektronik ortamda gönderilmesi ve verginin ödenmesi
26 Haziran 2013 Çarşamba	Mayıs 2013 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen gelir vergisi stopajının ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait muhtasar beyanname ile beyan edilen kurumlar vergisi stopajının ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait istihkaktan kesinti suretiyle tahsil edilen damga vergisi ile sürekli mükellefiyeti bulunanlar için makbuz karşılığı ödenmesi gereken damga vergisinin ödenmesi
	Mayıs 2013 dönemine ait katma değer vergisinin ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi- 2013 (Ücretler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
10.700 TL'ye kadar	% 15				
26.000 TL'nin 10.700 TL'si için 1.605 TL, fazlası	% 20				
94.000 TL'nin 26.000 TL'si için 4.665 TL, fazlası	% 27				
94.000 TL'den fazlasının 94.000 TL'si için 23.025 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisi tarifesi- 2013 (Diğer gelirler)					
Gelir dilimi	Vergi oranı				
10.700 TL'ye kadar	% 15				
26.000 TL'nin 10.700 TL'si için 1.605 TL, fazlası	% 20				
60.000 TL'nin 26.000 TL'si için 4.665 TL, fazlası	% 27				
60.000 TL'den fazlasının 60.000 TL'si için 13.845 TL, fazlası	% 35				
Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)					
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)				
2011	10,70				
2012	11,70				
2013	12,00				
Engellilik indirimi (2013)					
Engellilik derecesi	Tutarı (TL)				
Birinci derece engelliler için	800				
İkinci derece engelliler için	400				
Üçüncü derece engelliler için	190				
Asgari geçim indirimi (2013)					
Çocuk sayısı/ Eşin durumu	Çocuk yok	1 çocuk	2 çocuk	3 çocuk	4 çocuk
Çalışıyor	73,40 TL	84,40 TL	95,41 TL	102,75 TL	110,09 TL
Çalışmıyor	88,07 TL	99,08 TL	110,09 TL	117,43 TL	124,77 TL
Konut kira geliri istisnası					
Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)				
2011	2.800				
2012	3.000				
2013	3.200				
Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2011	8.000				
2012	8.800				
2013	9.400				
Arıza kazançlarına ilişkin istisna					
Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)				
2011	19.000				
2012	20.000				
2013	21.000				
Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı					
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)				
01.01.2013 - 30.06.2013	3.129,25				

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40
Tecil faizi oranları (Yıllık)	
Uygulandığı dönem	Oran (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
21.10.2010 tarihinden itibaren	12
Yeniden değerlendirme oranları	
Yıl	Oran (%)
2010	7,7
2011	10,26
2012	7,8
Fatura düzenleme sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2011	700
2012	770
2013	800

Amortisman sınırı	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2011	700
2012	770
2013	800
Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları	
Reeskont işlemlerinde	% 13,50
Avans işlemlerinde	% 13,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	% 13,75
Not: Bu oranlar 20.12.2012 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.	

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kağıt için)	
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2011	1.251.383,40
2012	1.379.775,30
2013	1.487.397,70
Damga vergisi oran ve tutarları (2013)	
Damga vergisine tabi kağıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dahil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	30,60 TL
Gelir tablosu	14,85 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	39,65 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	53,00 TL
Katma değer vergisi ve muhtasar beyannameler	26,25 TL
SGK sigorta prim bildirgesi	19,55 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2013 yılı)		
Evlatlıklar dahil furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	140.774 TL	
Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	281.720 TL	
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	3.244 TL	
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	3.244 TL	
Vergi tarifesi (2013 yılı)		
Matrah dilim tutarları	Vergi Oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 190.000 TL için	% 1	% 10
Sonra gelen 430.000 TL için	% 3	% 15
Sonra gelen 940.000 TL için	% 5	% 20
Sonra gelen 1.800.000 TL için	% 7	% 25
Matrahın 3.360.000 TL'yi aşan bölümü için	% 10	% 30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler (16 yaşını doldurmuş işçiler)		
Ödemeler / kesintiler	01.01.2013-30.06.2013 (TL)	01.07.2013-31.12.2013 (TL)
Brüt asgari ücret	978,60	1.021,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (% 14)	137,00	143,01
İşsizlik sigortası primi işçi payı (% 1)	9,79	10,22
Gelir vergisi matrahı	831,81	868,27
Hesaplanan gelir vergisi (% 15)	124,77	130,24
Asgari geçim indirimi (Bekar) (-)	73,40	73,40
Kesilecek gelir vergisi	51,37	56,84
Damga vergisi (binde 7,59)	7,43	7,75
Kesintiler toplamı	205,59	217,82
Net asgari ücret	773,01	803,68
Yıllık brüt asgari ücret (16 yaşını doldurmuş işçiler)		
Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
2011	9.801,00	
2012	10.962,00	
2013	12.000,60	
Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları		
Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2013-30.06.2013	978,60	6.360,90
01.07.2013-31.12.2013	1.021,50	6.639,90

Income Tax

Income tax tariffs- 2013 (Salaries)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 10.700	15 %				
For TRL 26.000; for the first TRL 10.700, TRL 1.605, for above	20 %				
For TRL 94.000; for the first TRL 26.000, TRL 4.665, for above	27 %				
For more than TRL 94.000, for TRL 94.000, TRL 23.025, for above	35 %				
Income tax tariffs- 2013 (Other income)					
Income bracket	Tax rate				
Up to TRL 10.700	15 %				
For TRL 26.000; for the first TRL 10.700, TRL 1.605, for above	20 %				
For TRL 60.000; for the first TRL 26.000, TRL 4.665, for above	27 %				
For more than TRL 60.000, for TRL 60.000, TRL 13.845, for above	35 %				
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)					
Year	Amount (TRL)				
2011	10,70				
2012	11,70				
2013	12,00				
Disability allowance (2013)					
Degree of disablement	Amount (TRL)				
For 1 st degree disabled	800				
For 2 nd degree disabled	400				
For 3 rd degree disabled	190				
Minimum living allowance (2013)					
Number of children /Status of spouse	No children	1 child	2 children	3 children	4 children
Employed	TRL 73,40	TRL 84,40	TRL 95,41	TRL 102,75	TRL 110,09
Unemployed	TRL 88,07	TRL 99,08	TRL 110,09	TRL 117,43	TRL 124,77
Exemption for house rental income					
Year when the income is derived	Amount (TRL)				
2011	2.800				
2012	3.000				
2013	3.200				
Exemption in capital gains (Except securities)					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2011	8.000				
2012	8.800				
2013	9.400				
Exemption in incidental income					
Year when the gain is derived	Amount (TRL)				
2011	19.000				
2012	20.000				
2013	21.000				
The upper limit of severance pay exempt from income tax					
Period	Amount (TRL)				
01.01.2013 - 30.06.2013	3.129,25				

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.04.2006 - 18.11.2009	2,50
19.11.2009 - 18.10.2010	1,95
Since 19.10.2010	1,40
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
28.04.2006 - 20.11.2009	24
21.11.2009 - 20.10.2010	19
Since 21.10.2010	12
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2010	7,7
2011	10,26
2012	7,8
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2011	700
2012	770
2013	800

Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2011	700
2012	770
2013	800
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	13,50 %
In advance transactions	13,75 %
In rediscount transactions under TPL	13,75 %
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as from 20.12.2012.	

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2011	1.251.383,40
2012	1.379.775,30
2013	1.487.397,70
Stamp duty rates and amounts (2013)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9,48 per thousand
Wages (Including advances)	7,59 per thousand
Rental contracts	1,89 per thousand
Balance sheet	TRL 30,60
Income statement	TRL 14,85
Annual income tax return	TRL 39,65
Corporate tax return	TRL 53,00
Value added tax and withholding tax returns	TRL 26,25
Social Security Institution insurance premium declarations	TRL 19,55

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2013)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 140.774	
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 281.720	
For transfers conducted without any consideration	TRL 3.244	
For prizes won in competitions and lotteries held for money and property	TRL 3.244	
Tax tariff (2013)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 190.000	1 %	10 %
For the next TRL 430.000	3 %	15 %
For the next TRL 940.000	5 %	20 %
For the next TRL 1.800.000	7 %	25 %
For the tax base portion exceeding TRL 3.360.000	10 %	30 %

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings (Employees over the age of 16)		
Payments / withholdings	01.01.2013-30.06.2013 (TRL)	01.07.2013-31.12.2013 (TRL)
Gross minimum wage	978,60	1.021,50
Social security premium employee's contribution (14 %)	137,00	143,01
Unemployment insurance premium employee's contribution (1 %)	9,79	10,22
Income tax base	831,81	868,27
Income tax calculated (15 %)	124,77	130,24
Minimum living allowance (Single) (-)	73,40	73,40
Income tax to be withheld	51,37	56,84
Stamp duty (7,59 per thousand)	7,43	7,75
Total withholdings	205,59	217,82
Net minimum wage	773,01	803,68
Annual gross minimum wage (Employees over the age of 16)		
Year	Amount (TRL)	
2011	9.801,00	
2012	10.962,00	
2013	12.000,60	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2013-30.06.2013	978,60	6.360,90
01.07.2013-31.12.2013	1.021,50	6.639,90

Ernst & Young

Assurance | Tax | Transactions | Advisory

Ernst & Young Hakkında

Ernst & Young, denetim, vergi, kurumsal finansman ve danışmanlık hizmetlerinde bir dünya lideridir. Dünya genelinde toplam 167.000 çalışmamız, ortak değerlerimizi ve kaliteyi ön planda tutan kararlı tutumumuzu hep birlikte paylaşmaktadır.

Ernst & Young, her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip Ernst & Young Global Limited'e üye firmalardan oluşan global bir organizasyon olup tüm hizmetlerini bu üye firmalar tarafından sunmaktadır.

Ernst & Young'ın sunduğu vergi hizmetleri

İşleriniz gerçek potansiyellerine güçlü temeller üzerinde yapılandırılarak ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilerek ulaşabilir. Ernst & Young olarak vergi yükümlülüklerinizi sorumlu ve zamanında yerine getirmenizin önemli bir fark ortaya çıkaracağını düşünüyoruz. Bu nedenle 135'ten fazla ülkedeki 25,000 vergi çalışanlarımız nerede olursanız olun ve vergi ihtiyaçlarınız ne olursa olsun kaliteli hizmet anlayışımıza duyduğumuz tereddütsüz bağlılık temelinde sizlere teknik bilgi, iş tecrübesi ve tutarlı metodolojiler sunmaktadır.

Ernst & Young'ın farkı buradadır.

© Ernst & Young 2013

Tüm Hakları Saklıdır.

www.ey.com/tr

www.vergidegundem.com

facebook.com/EYTurkiyeKariyer

twitter: @vergidegundem

"Vergide Gündem" dergisi okuyuculara genel bilgi vermek amacıyla, yayına hazırlandığı tarih itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Dergide yer alan makaleler yazarlarının konu hakkındaki kişisel görüşlerini yansıtmaktadır. Makaleler ile dergide yer alan bilgi ve açıklamalardan dolayı Ernst & Young ve Kuzey Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.